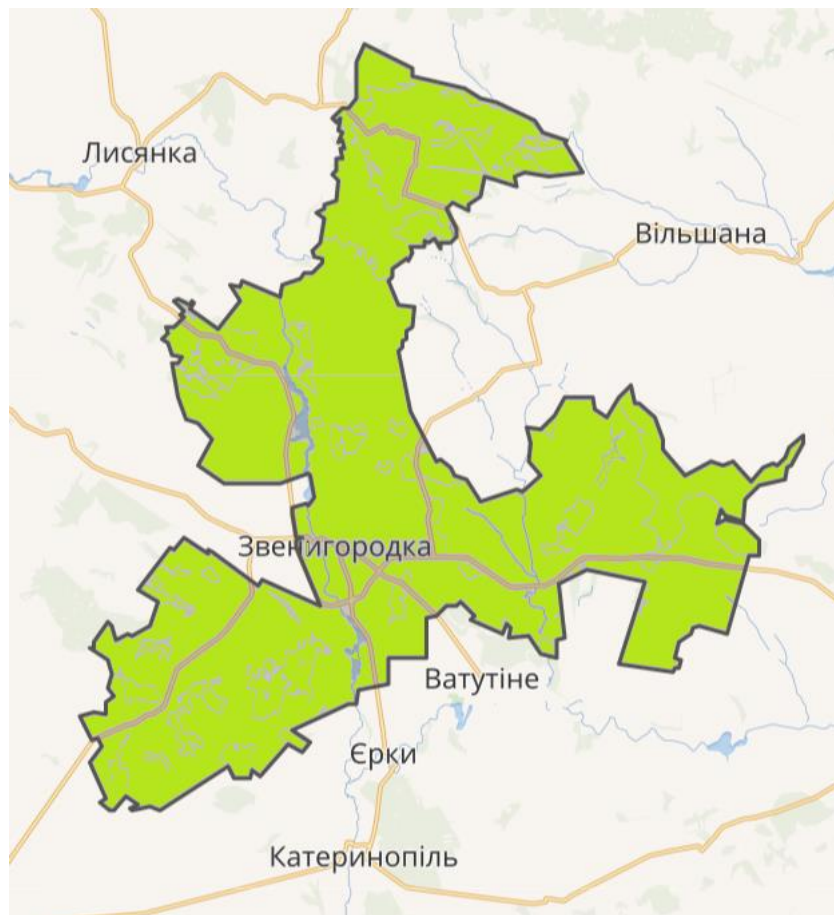

Стратегія розвитку Звенигородської міської територіальної громади на період 2022 - 2027 років

ЗМІСТ

Вітальне слово голови Звенигородської міської територіальної громади.....	4
ВСТУП.....	5
1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОБОТИ.....	6
2. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА. ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ.....	9
2.1. Коротка характеристика громади.....	9
2.2. Історичний розвиток.....	12
2.3. Географічне розташування та природно-ресурсний потенціал.....	13
2.4. Характеристика населення та трудових ресурсів.....	14
2.5. Наявна інфраструктура (транспортна, житлово-комунальна, поштова та зв'язок, соціальна, торгівлі та послуг, туристична).....	15
2.6. Економічний розвиток.....	19
2.7. Фінансовий стан та бюджет територіальної громади.....	20
2.8. Органи управління громадою.....	20
2.9. Органи самоорганізації населення та громадських об'єднань.....	21
2.10. Результати опитування заінтересованих сторін.....	22
3. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ.....	25
3.1. SWOT-аналіз Звенигородської міської територіальної громади.....	25
3.2. SWOT-матриця Звенигородської міської територіальної громади.....	26
3.3. Порівняльні переваги, виклики і ризики Звенигородської міської територіальної громади.....	30
3.4. Сценарії розвитку Звенигородської міської територіальної громади.....	32
3.5. Стратегічне бачення розвитку Звенигородської міської територіальної громади.....	35
4. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ.....	36
Стратегічна ціль 1. Економічне зростання громади	48
Оперативна ціль 1.1. Інвестиційна привабливість та позитивний імідж громади	
Оперативна ціль 1.2. Підтримка розвитку місцевого малого та середнього бізнесу	
Оперативна ціль 1.3. Підтримка й розвиток туристичного потенціалу громади	
Стратегічна ціль 2. Підвищення якості життя в громаді	54
Оперативна ціль 2.1. Благоустрій та модернізація соціальної інфраструктури громади	
Оперативна ціль 2.2. Підвищення якості послуг в громаді	
Оперативна ціль 2.3. Безпечне довкілля	
Стратегічна ціль 3. Посилення людського потенціалу громади.....	61
Оперативна ціль 3.1. Згуртованість та мобільність мешканців громади	
Оперативна ціль 3.2. Активізація населення громади та залучення їх в процеси формування, прийняття рішень щодо розвитку громади	
Оперативна ціль 3.3. Партнерство та співробітництво з іншими громадами	
5. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ОНОВЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ.....	68
Управління процесом реалізації стратегії	
Процедура моніторингу стратегії	

Перелік таблиць

Таблиця 1. Принципи місцевого розвитку

Таблиця 2. Учасники Робочої групи з розробки Стратегії розвитку Звенигородської міської територіальної громади на період до 2027 року

Таблиця 3. Порівняння громади, району, області

Таблиця 4. Порівняння з громадами-конкурентами

Таблиця 5. Динаміка чисельності населення порівнюваних громад за 20 років

Таблиця 6. Кількість учнів, що навчаються в закладах ЗСО порівнюваних громад (20-21 н.р.), осіб

Таблиця 7. Кількість дошкільнят в ЗДО порівнюваних громад (20-21 н.р.), осіб

Таблиця 8. Земельний фонд громади за категоріями земель, га

Таблиця 9. Загальний земельний фонд по населених пунктах громади

Таблиця 10. Динаміка населення за населеними пунктами громади за 2015 – 2020 рр.

Таблиця 11. Динаміка природного приросту за кількістю народжених та померлих за останні 5 років

Таблиця 12. Структура населення громади за віковими групами. Дані 2020 року.

Таблиця 13. Відстаней від м. Звенигородка до інших населених пунктів

Таблиця 14. Водопостачання та водовідведення

Таблиця 15. Теплопостачання (на рік)

Таблиця 16. Газопостачання

Таблиця 17. Електропостачання

Таблиця 18. Соціальні заклади громади

Таблиця 19. Мережа закладів побутового обслуговування

Таблиця 20. Можливості для розміщення гостей у готелях, пансіонатах, турбазах, агрооселях

Таблиця 21. Найбільші роботодавці за кількістю працівників у 2020 році

Таблиця 22. 10 найбільших платників податку на доходи фізичних осіб, 2020 рік

Таблиця 23. Податкові надходження до бюджету громади 2020 р., I пів. 2021 р.

Таблиця 24. SWOT-аналіз Звенигородської міської територіальної громади

Таблиця 25. Стратегічні, оперативні цілі та завдання Стратегії розвитку Звенигородської міської територіальної громади на період 2022 - 2027 років

Таблиця 26. Аналіз відповідності положень державній стратегії регіонального розвитку України 2021 – 2027 рр.

Таблиця 27. Аналіз відповідності положень Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 – 2027 років

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ГІС – геоінформаційна система

ДНЗ – дошкільний навчальний заклад

ЄС – Європейський Союз

ЖКГ – житлово-комунальне господарство

ЗНЗ – загальноосвітній навчальний заклад

ЗНО – зовнішнє незалежне оцінювання

ЗУ – Закон України

КУВ – Комітет з управління впровадженням Стратегії розвитку громади

МСБ – малий та середній бізнес

МТД – міжнародна технічна допомога

ОДА – обласна державна адміністрація

ОМС – органи місцевого самоврядування

ТГ – територіальна громада

ТЗ – технічне завдання на проект місцевого розвитку

ТПВ – тверді побутові відходи

ЦНАП – центр надання адміністративних послуг

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВИ ЗВЕНИГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

25 жовтня 2020 року відбулися перші місцеві вибори в нашій громаді, внаслідок чого 16 населених пунктів об'єдналися в єдину Звенигородську територіальну громаду.

Це не просто розширення меж території, це якісно інший рівень існування. Тому ми взяли на себе відповідальність за розвиток громади, за створення комфортних умов для життя в ній. Завдяки «Стратегії 2022 – 2027» ми маємо доволі чіткий та збалансований план дій на наступні 6 років.

Це реальний інструмент, що допомагатиме будувати дружню, відкриту, комфортну та екологічно чисту громаду з розвиненим сектором переробної промисловості, широкими можливостями для аграріїв, зі збереженими історичними пам'ятками і створеними умовами для інвестицій і туризму. «Стратегія 2022 – 2027» - це шлях до зростання якості послуг в громаді, соціального захисту і безпеки. Це наша можливість ставати громадою-лідером і частиною успіху країни!

Міський голова,

Олександр Саєнко

I. ВСТУП

Процес децентралізації влади, який розпочався в Україні у 2014 р., призвів до утворення 25.10.2020 року Звенигородської міської територіальної громади.

На етапі свого створення та становлення новосформована громада зустрілася з багатьма викликами внутрішнього характеру, серед яких:

- відсутність загальноприйнятих пріоритетів щодо забезпечення надання базових послуг мешканцям громади. Так чи інакше кожен орган місцевого самоврядування, який увійшов до складу громади, до об'єднання мав власні пріоритети розвитку та власну систему цінностей щодо управління обмеженими ресурсами. Після об'єднання ці пріоритети, очевидно потребують не лише перегляду але й напрацювання нових спільних підходів в забезпеченні рівного управління й розподілу «об'єднаних» ресурсів;
- потреба ефективного управління новими бюджетними, земельними, майновими ресурсами, які стали доступними для об'єднаної громади і можуть бути використані для її розвитку;
- збільшення кількості зацікавлених сторін, з якими потрібно узгоджувати прийняття рішень в межах громади.

Водночас, Звенигородська територіальна громада має зважати і ефективно реагувати на зовнішні виклики, перетворюючи їх на можливості, серед яких: глобалізація економіки, цифрова економіка (digital economy) за умов невинного зростання рівня трудової міграції, загрозливих темпів старіння населення, високого рівня безробіття в сільських територіях, посилення міжнародної конкуренції за інвестиції, розвиткові ресурси та незмінно за енергетичні ресурси, загрозлива епідеміологічна ситуація у зв'язку з поширенням COVID-19.

Відповіддю на ці та ряд інших викликів може стати перспективне (коротко-, середньо- та довгострокове) планування розвитку новосформованої територіальної громади. У цьому контексті важливим є не тільки (і не стільки) результат (планувальний документ), скільки сам процес його створення за умови включеності широкого кола зацікавлених сторін в громаді – представників різних населених пунктів, різних підприємств, установ та організацій, різного кола економічних, політичних поглядів.

Стратегія розвитку Звенигородської міської територіальної громади на період 2022 – 2027 років (далі – Стратегія) – це ключовий документ планування економічного, соціального та екологічного розвитку громади.

Стратегія відповідає положенням Конституції України, ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні», ЗУ «Про добровільне об'єднання територіальних громад», Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30.09.2019 р., Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки» від 05.08.2020 р., Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів», Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 – 2027 роки, затвердженої рішенням Черкаської обласної ради № 38-9/VII від 11.09.2020 р.

Наголошуємо що, хронологічні межі Стратегії розвитку Звенигородської міської територіальної громади визначено до 2027 року з огляду на існуючий 7-річний цикл планування та бюджетного фінансування Європейського Союзу та Державної стратегії регіонального розвитку 2021 – 2027 рр. а також з врахуванням розробки нових стратегічних документів з розвитку регіону 2021 – 2027 рр. Процес розробки Стратегії включає послідовне поєднання методів та заходів із залученням мешканців громади (робочі групи), який ґрунтується на принципах відкритості, взаємної відповідальності, спільної діяльності та вироблення узгоджених рішень. Втілення Стратегії розвитку в життя громади має завершитися на рівні конкретних проектів, з визначеною вартістю всіх проектів, зорієнтованих на конкретні вимірювані результати та користь для об'єднаної громади, мешканці якої поряд з місцевою владою братимуть відповідальність за впровадження проектів цієї Стратегії. Таким документом, як правило, є План реалізації Стратегії розвитку громади.

II. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОБОТИ

Підготовка стратегічного плану відбувалася у відповідності до методології, запропонованої Проектом Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні».

Методологія розглядає сталість (сталий розвиток) і соціальну інтеграцію як основні принципи місцевого розвитку, - як це викладено в таблиці.

Таблиця 1 Принципи місцевого розвитку

Відповідальне управління навколишнім середовищем та раціональне використання природних ресурсів	Здорова і справедлива громада
- покращення обізнаності щодо обмежених природних ресурсів та небезпеки для середовища проживання - поліпшення середовища проживання, важливі природні ресурси зберігаються для майбутніх поколінь	- забезпечення різних потреб усіх громадян через сприяння особистому благополуччю та соціальній інтеграції - забезпечення рівних шансів для всіх
Стала економіка	Практика належного управління
- створення сильної, динамічної і сталої економіки, яка забезпечує процвітання - створення рівних економічних можливостей для всіх. Екологічні втрати компенсують ті, хто їх спричиняє. Ефективне використання ресурсів стимулюється	постійне вдосконалення ефективного управління із залученням творчості та енергії громадян

Залучення широкого кола громадян до творення стратегічного плану розвитку об'єднаної громади дозволяє, ідентифікувати та знайти прийнятні шляхи усунення проблем громади, забезпечити налагодження діалогу між громадськістю, бізнесом та владою. При цьому однією з основних складових процесу планування є обов'язкова участь в ньому всіх активних та зацікавлених представників громади. Розроблена таким чином стратегія здатна відображати інтереси всіх громадян (мешканців громади), а тому сприймається громадою як «своя». Створена разом з громадою стратегія розвитку незалежно від особистісних якостей керівників, або політичної ситуації спрямовується на поліпшення стандартів життя, зміцнення місцевої демократії, виховання суспільно-активних громадян – патріотів своєї громади.

Розпорядженням міського голови Звенигородської територіальної громади від 03.06.2021 р. № 115 була сформована Робоча група з розробки Стратегії розвитку Звенигородської міської територіальної громади на період до 2027 року.

Таблиця 2 Учасники Робочої групи з розробки Стратегії розвитку Звенигородської міської територіальної громади на період до 2027 року

№ п.п	Прізвище Ім'я По батькові	Посада чи сфера діяльності
1.	Саєнко О.Я.	голова робочої групи, міський голова
2.	Кармазин С.В.	заступник голови робочої групи; заступник міського голови з виконавчої роботи
3.	Бугаєнко О.М.	заступник міського голови з виконавчої роботи
4.	Білозерська А.В.	начальник відділу економічного розвитку, інвестицій та агропромислового розвитку виконавчого комітету Звенигородської міської ради
5.	Слинько Т.М.	секретар робочої групи, провідний спеціаліст відділу економічного розвитку, інвестицій та агропромислового розвитку виконавчого комітету Звенигородської міської ради
6.	Петров Є.В.	голова постійної комісії з земельних відносин, природокористування, планування території, будівництва, архітектури, охорони пам'яток та історичного середовища Звенигородської міської ради
7.	Дімов Г.А.	голова постійної комісії з питань прав людини, законності, депутатської етики та регламенту Звенигородської міської ради
8.	Зарубайко В.І.	голова комісії з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва

		Звенигородської міської ради - видалити , помер
9.	Озірний О.А.	Комісія з питань освіти, культури, духовності, молоді, спорту, захисту культурної та історичної спадщини, засобів масової інформації
10.	Кочерга Л.А.	начальник відділу освіти Звенигородської міської ради
11.	Письменна Ю.С.	начальник відділу культури, молоді, спорту та туризму Звенигородської міської ради
12.	Задеряка Д.В.	заступник голови Звенигородської районної державної адміністрації
13.	Черновська Г.І.	начальник відділу соціального захисту населення виконавчого комітету Звенигородської міської ради
14.	Лаврінченко Н.М.	начальник фінансового управління міської ради
15.	Кириченко Л. М.	староста с. Моринці
16.	Дубіцький П.Я.	староста с. Хлипнівка
17.	Федоренко А. В.	заступник начальника відділу надання соціальних послуг Звенигородської районної філії Черкаського обласного центру (за згодою)
18.	Лисенко Л.І.	депутат Звенигородської міської ради (за згодою)
19.	Голіков В.М.	член громадської організації «Данс –Майстер», Української ради спортивного танцю та суддя Спілки громадських організацій України, керівник клубу спортивного танцю «Флоркрафт» (за згодою), голова ГО «Звенигородщина активна»
20.	Насадчук А.П.	голова ГО «СМАРТ-МІСТО» (за згодою)
21.	Васьковський В.М.	директор КП «Водопостачання та водовідведення Звенигородської міської ради» (за згодою)

Процес стратегічного планування передбачає наступні етапи:

Процес стратегічного планування

Етапи розробки Стратегії розвитку Звенигородської міської територіальної громади:

15 липня 2021 року в приміщенні Звенигородської міської ради відбулося 1-ше засідання членів Робочої групи, під час якого:

- презентовано зміст, методологію та етапи стратегічного планування розвитку територіальних громад;
- ознайомлено присутніх зі складом Робочої групи з розробки Стратегії розвитку громади, створеної за розпорядженням міського голови та з її повноваженнями;
- здійснили первинну оцінку потреб та проблем розвитку громади зусиллями учасників Робочої групи шляхом роботи в малих групах та презентації напрацьованого;
- розпочато підготовку з проведення соціально-економічного аналізу, який включає в себе: дослідження основних тенденцій соціально-економічного розвитку в цілому,

Звенигородської громади за попередній період існування в якості адміністративно-територіальних одиниць, які об'єдналися (соціально-економічний профіль громади) в результаті місцевих виборів восени 2020 року, дослідження оточення (зовнішнього середовища) та оцінка можливостей розвитку громади;

- розпочато підготовку до здійснення опитування мешканців та місцевого бізнесу громади.

Протягом другої половини липня та до вересня, включно, 2021 року було опитано 485 мешканців (з них 333 оффлайн та 152 особи онлайн) та 34 представників місцевого малого бізнесу (з них 23 оффлайн та 11 онлайн). Поряд з цим представники влади громади формували проект соціально-економічного аналізу громади (СЕА).

6 жовтня 2021 року в приміщенні Звенигородської міської ради під час 2-го засідання членів Робочої групи було:

- презентовано та обговорено результати стратегічного аналізу громади (проект соціально-економічного аналізу);
- презентовано та обговорено результати опитування мешканців та місцевого бізнесу. Згідно яких мешканці визначили серед ключових проблем та того, що заважає розвитку громади наступні фактори: безробіття, недостатню громадську активність, відсутність зовнішніх інвесторів, забрудненість води, відсутність можливостей для самореалізації. Також вважають, що в першу чергу необхідно: зменшувати рівень безробіття, поліпшувати водопостачання, благоустрій населених пунктів, розвивати малий і середній бізнес, сприяння розвитку промислових підприємств
- схвалено прогнози та сценарії розвитку громади; напрацьовано проект SWOT-аналізу, SWOT-матриці – проведено аналіз взаємозв'язків факторів SWOT через матрицю та обговорено базові аналітичні висновки щодо порівняльних переваг, викликів та ризиків розвитку Звенигородської територіальної громади. Приступили до формування стратегічного бачення розвитку громади, визначення стратегічних, оперативних цілей.

11 жовтня 2021 року під час 3-го засідання Робочої групи під час засідання було розглянуто та затверджено: SWOT-аналіз, SWOT-матрицю, стратегічне бачення розвитку громади, стратегічні, оперативні цілі та завдання а також сформовано проект оголошення з додатками про підготовку технічних завдань на проекти розвитку, які відповідають завданням Стратегії розвитку громади.

25 жовтня 2021 року в громаді оголошено збір проектних ідей до першого три річного Плану реалізації Стратегії розвитку громади, які будуть розглянуті, обговорені та відібрані вже під час 4-го засідання Робочої групи.

Інформація про це розміщена на веб-сайті Звенигородської міської територіальної громади <https://zven.gov.ua/news/1635162436/?fbclid=IwAR0etjGYSZNO-GV81etae8A5fqd55VyxM-HzIC8rZHYor1tBzv8-N8sekbI> та продубльовано у Фейсбук для інформування всіх ключових стейкхолдерів (зацікавлених сторін) процесу стратегічного планування та розвитку громади.

Усі засідання Робочої групи проводилися у відкритому режимі, так аби бажаючі мали можливість брати участь в розробці Стратегії розвитку громади. Також хід засідань систематично висвітлювався на Фейсбук сторінках Звенигородської міської ради та Черкаської агенції регіонального розвитку.

Забезпечувала технічний супровід розробки Стратегії розвитку громади представниця Черкаської агенції регіонального розвитку **Юлія Остап** менеджер з зв'язків з громадськістю.

Методичне забезпечення, експертний аналіз даних і результатів досліджень, надання консультаційних послуг з питань стратегічного планування, модераторку засідань Робочої групи забезпечувала **Любов Ропало**, директор установи «Черкаська агенція регіонального розвитку».

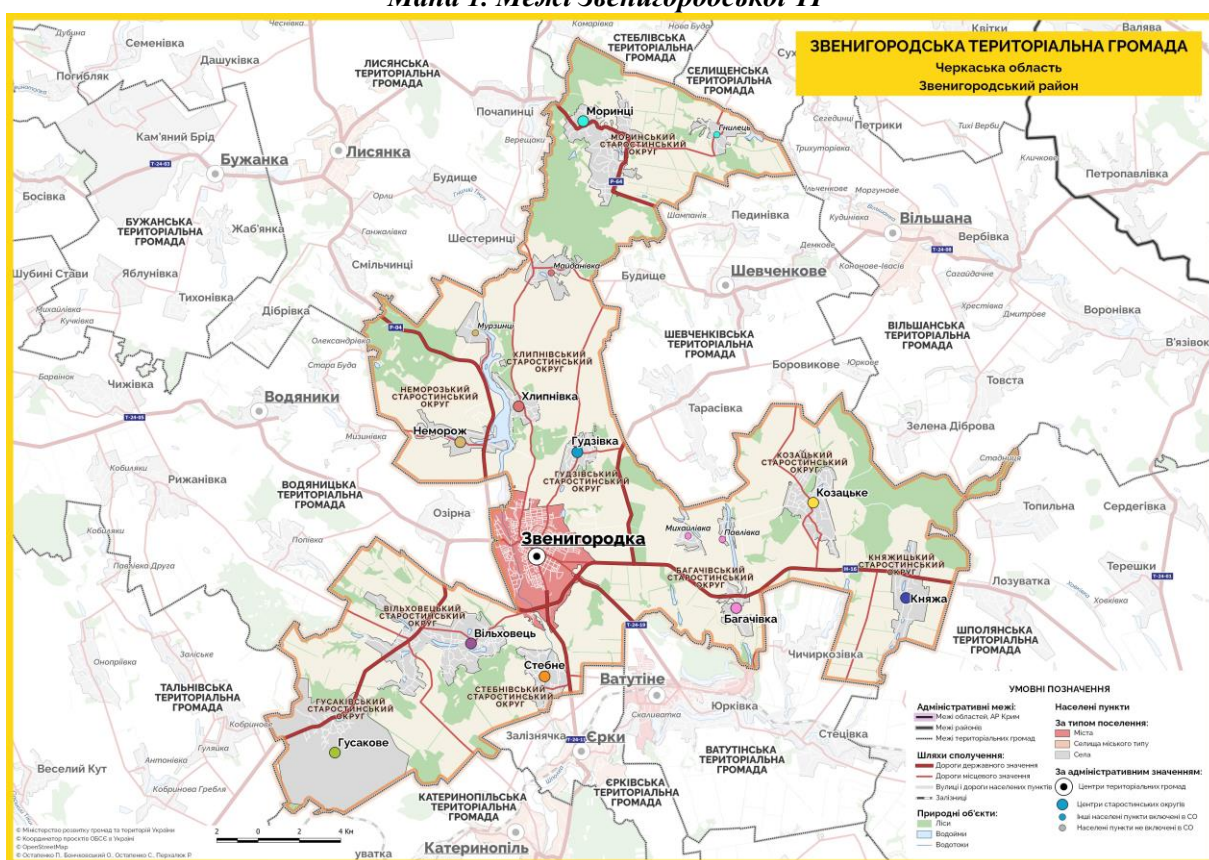
II. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗВЕНИГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1. Коротка характеристика громади

Звенигородська територіальна громада з її центром у місті Звенигородка, яке є водночас районним центром та розташоване на р. Гнилий Тікич за 109 км від обласного центру — м. Черкаси (автошляхом Н16), за 190 км від столиці України – м. Київ (автошляхами: Р04 і Н01) та 12 км від залізничної станції Звенигородка в смт. Єрки.

25 жовтня 2020 року відбулися чергові місцеві вибори на них обрали 26 депутатів Звенигородської міської ради та міського голову Саєнка Олександра Якимовича. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 р. № 728-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Черкаської області» до складу Звенигородської територіальної громади увійшли 11 територіальних громад, утворених 16 населеними пунктами: Багачівка, Вільховець, Гнилець, Гудзівка, Гусакове, Княжа, Козацьке, Майданівка, Михайлівка, Моринці, Мурзинці, Неморож, Павлівка, Стебне, Хлипнівка з адміністративним центром громади містом Звенигородка.

Мапа 1. Межі Звенигородської ТГ*

* За даними сайту Адміністративно-територіальний устрій України. Карти територіальних громад

<https://atu.decentralization.gov.ua/?fbclid=IwAR1SRC3jNr7w0WqwhYqKOW8TYNhOeGfVM5l5mlxCq3w12oNy8pPAbgmD3Ng#karta>

Таблиця 3. Порівняння громади, району, області

Регіони	Площа, км ²	Площа у % до загальної площі/району /області	Населення, осіб	Населення у % до загального населення/район у/області	Густота населення
Звенигородська громада	492.9 км ²	9%, 2%	27 434	13,9% 2,3%	57,19 осіб/км ²
Звенигородський район	5 278.5 км ²	25,2%	200 661	35%	38,01/осіб км ²
Черкаська область	20 900 км ²		1 192 000		56,83 осіб/ км ²

Звенигородський район

Адміністративний центр

місто Звенигородка
16,64 тис. осіб

202,21
тис. осіб - населення району

5,27
тис. км. кв. - площа району

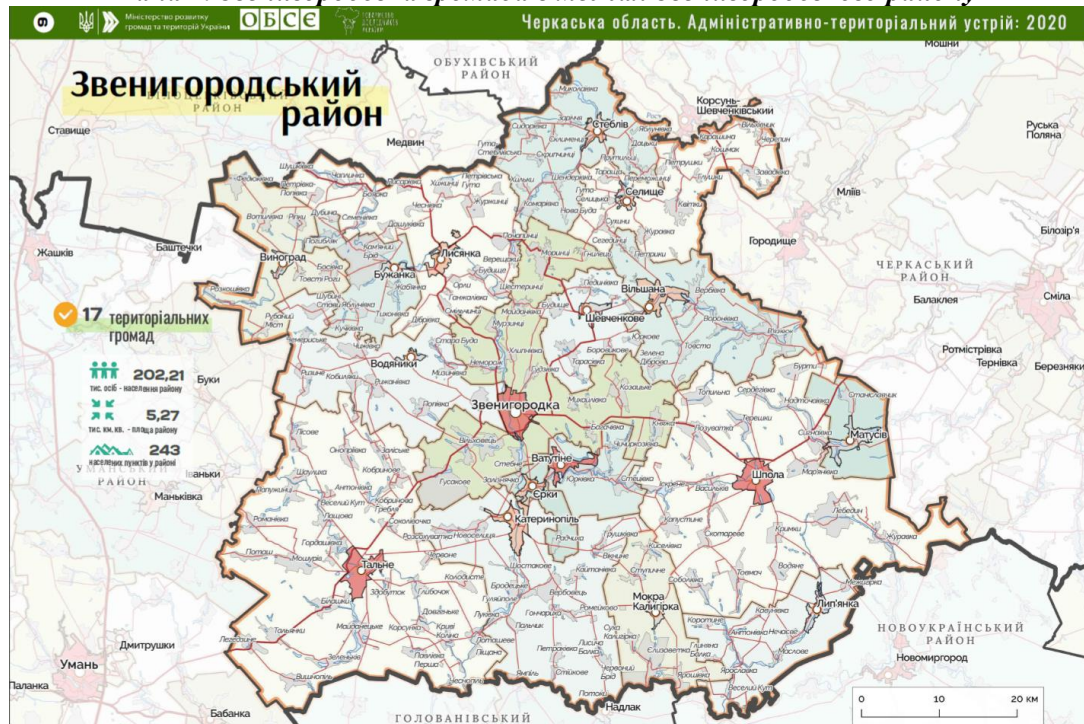
243
населених пунктів у районі

17
територіальних громад у районі

Склад району

Бужанська сільська, Ватутінська міська, Виноградська сільська, Вільшанська селищна, Водяницька сільська, Єрківська селищна, Звенигородська міська, Катеринопільська селищна, Лип'янська сільська, Лисянська селищна, Матусівська сільська, Мокрокалігирська сільська, Селищенська сільська, Стеблівська селищна, Тальнівська міська, Шевченківська сільська, Шполянська міська територіальні громади

Мапа 2. Звенигородська громада в межах Звенигородського району*

* За даними Атласу адміністративно-територіального устрою Черкаської області, -К, 2021. https://drive.google.com/file/d/1X-17FRHb_1b14RY-zXjqde30LTTd5ma4/view

Таблиця 4. Порівняння з громадами-конкурентами

Показники	І квартал 2021 р. (або на той рік на який є дані)				
	Звенигородська	Шполянська	Єрківська	Водяницька	Тальнівська
Територія, км ²	492.9	782.3	50.5	306.7	916.6
Населення	27 434	33 707	4 883	5 830	31 217
Динаміка чисельності населення (2001-2021 рр.) *	- 17.80	- 22.00	- 9.30	- 5.70	- 25.90
Частка осіб молодше працездатного віку (станом на 01.01.2019), % *	16.18	15.18	17.84	14.65	16.21
Частка осіб старше працездатного віку (станом на	26.14	26.87	24.39	28.76	27.40

Стратегія розвитку Звенигородської міської територіальної громади на період 2022 - 2027 років

01.01.2019), %*					
Частка осіб працездатного віку (16-60 років), %*	57.68	57.95	57.77	56.39	56.59
Кількість учнів, що навчаються в закладах загальної середньої освіти (20-21 н.р.), осіб*	2 904	3 618	552	480	3088
Кількість дошкільнят в ЗДО (20-21 н.р.), осіб*	867	882	126	109	937
Доходи загального фонду на 1-го мешканця, грн.**	1224.3	1349.4	1487.3	1150.2	1184.0
Видатки загального фонду на 1-го мешканця, грн.**	1828.5	1807.7	2146.6	1646.6	1888.1
Видатки на загальну середню освіту на 1-го учня**	8771.0	9722.0	7409.4	14103.6	10077.4

* Дані взято з порталу Спроможність громад 2021

https://tdukr.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=47f24b79311f44e2863eabe27ccbdc81&fbclid=IwAR3NdmVaXZD_ojyJnqt41UF01jJ5eOuNZLfjALashZLhfl2mg8w5cdv0ohk#

** Дані взято з порталу Децентралізація <https://decentralization.gov.ua/>

Таблиця 5. Динаміка чисельності населення порівнюваних громад за 20 років

Таблиця 6. Кількість учнів, що навчаються в закладах ЗСО порівнюваних громад (20-21 н.р.), осіб

Таблиця 7. Кількість дошкільнят в ЗДО порівнюваних громад (20-21 н.р.), осіб

2.2. Історичний розвиток

Історія Звенигородщини сягає сивої давнини. Археологічні знахідки на території району свідчать про поселення людей тут ще за часів кам'яного віку. На території громади є також сліди Трипільської і Черняхівської археологічних культур. Також у межах сучасного м. Звенигородка виявлено кам'яні знаряддя праці доби бронзи, предмети скіфських часів та поселення черняхівської культури.

Перша літописна згадка про містечко Звенигород датується 1394 роком. За легендою середини 19 ст. за 3 км від сучасної Звенигородки поблизу конусоподібної гори розташовувався давній замок. На одній з його веж нібито висів дзвін, яким населення повідомляли про напад ворогів. Згідно з легендою, назва міста походить від назви гори (Звенигора – Звенигород). Початковою назвою було Звинигород.

1498 року польський король призначив князя Костянтин Острозького намісником (старостою) в Звенигороді, Вінниці та Браславлі. Після того як князь Острозький потрапив до полону, намісником був призначений князь Михайло Збаразький. Після звільнення з московського полону князь Острозький знову став старостою в Звенигороді (після нього син Ілля).

Звенигород стояв на самому Чорному шляху. Протягом 16 ст. Звенигород неодноразово був знищений під час татарських нападів. Замок час від часу відбудовували або й просто переносили.

З 1569 р. Звенигородщина відійшла до щойно створеного Брацлавського воєводства. У 1616 р. землі привласнив воєвода Іван Данилович і приєднав до свого Корсунського староства. В 1633 році король Владислав IV Ваза віддав Звенигородку подільському воєводі Марціну Казановському.

Після захоплення Правобережної України Річчю Посполитою з 1569 року посилювався соціально-економічний тиск на населення, яке зазнавало великих утисків від феодалів. Тому під час визвольної війни українського народу 1648-1654 рр. під проводом Б. Хмельницького жителі міста активно включились в повстання. У 1648–1667 рр. Звенигородка входила до складу Корсунського полку Української держави. За Андрусівським перемир'ям 1667 р. Правобережна Україна лишилася в складі Речі Посполитої, населенню Звенигородки довелося й далі терпіти польську та спольщену місцеву шляхти. В 1711 р. Звенигородку було зайнято армією гетьмана Пилипа Орлика, під час його походу на Правобережжя проти московської влади.

Після придушення Коліївщини Звенигородка неодноразово переходила від одного власника до іншого. 1792 р. король Понятовський Станіслав-Август затвердив Звенигородці герб і надав статус міста за магдебурзьким правом.

У 1793 р. правобережні землі України приєднано до лівобережних у складі Росії. З 1795 р. Звенигородка ввійшла до складу Вознесенського намісництва, з січня 1798 р.у стала повітовим містом Київської губернії.

Після повалення розпаду Російської імперії у Звенигородці почала діяти Рада робітничих і солдатських депутатів. Восени 1917 р. в місті виникла більшовицька організація з 17 чоловік. У 1917 утворилися профспілкові організації друкарів та швейників.

Водночас із цим на Звенигородщині заявила про себе ще одна сила — Вільне козацтво. Звенигородський кіш Вільного козацтва тривалий час тримав владу на теренах повіту у своїх руках.

З ліквідацією волостей у 1923 році Звенигородка стала центром однойменного району, з 1927 року її віднесено до категорії селищ міського типу.

Серед відомих, видатних особистостей Звенигородської громади поет, мислитель Тарас Шевченко (с. Моринці), академік, вчений, філолог, сходознавець Агатангел Кримський (м. Звенигородка), бібліотекознавець Левко Биковський, зоолог і палеонтолог Іван Підоплічко, зоолог-фауніст професор Іван Криницький, український агрохімік, ґрунтознавець і фізіолог рослин, академік Петро Власюк, політик, громадський діяч, Герой України В'ячеслав Чорновіл (с. Вільховець), сучасний український письменник Василь Шкляр.

2.3. Географічне розташування та природно-ресурсний потенціал

Звенигородська громада розташована у Східноєвропейській рівнині, в басейні середньої течії р. Дніпра, в зоні – лісостепу.

Клімат помірно-континентальний. Зима м'яка, з частими відлигами. Літо тепле, в окремі роки спекотне, західні вітри приносять опади. Середня температура найхолоднішого місяця січня – 5,9 С. Середня температура влітку складає + 22 С.

На території громади є значні поклади каолінової глини (с. Мурзинці та с. Неморож), майже повсюди поширені кварцові піски, є родовище радонових вод (м. Звенигородка).

Загальний земельний фонд громади становить: 44 676,3 га.

Таблиця 8. Земельний фонд громади за категоріями земель, га

Таблиця 9. Загальний земельний фонд по населених пунктах громади

Найбільші земельні банки сільськогосподарського призначення землі в громаді мають:

ТОВ НВФ «Урожай» (Багачівська, Моринська, Хлипнівська філії) загальна площа земельних ділянок с/г призначення – 3683,5 га, у тому числі рілля – 3537,7 га;

ПП «Південь – Плюс» - 1211,8 га;

СВК « Козацький»- 2631,7 га;

ТОВ «Агропроект-Княжа» - 1237,6 га

Лісовий фонд ДП «Звенигородське лісове господарство» розміщений в центральній частині Черкаської області. На території Звенигородської громади функціонує 3 лісництва: Вільхівцевське – 4 099,5 га, Козачанське – 4 063,7 га, Хлипнівське – 4 993,6 га. Поділ вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за переважаючими Серед порід дерев переважають: дуб; береза; сосна; акація, значно менше – ясен, вільха, граб.

За своїм призначенням ліси Звенигородщини переважно виконують захисну, кліматорегулюючу, водоохоронну, санітарно-гігієнічну та оздоровчу функції.

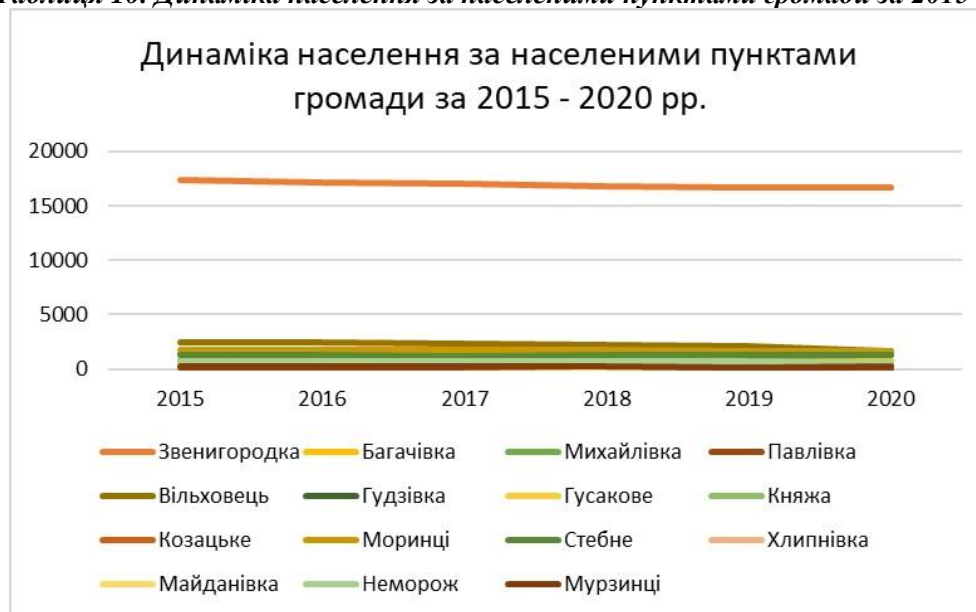
Домінуючими типами ґрунтів в громаді є чорноземи типові, чорноземи опідзолені, реградовані та сірі опідзолені.

На території Звенигородської громади в руслі річки Гнилий Тікич знаходиться Звенигородське водосховище, площа водного дзеркала – 324,37 га, ґрунти водосховища- чорноземні, місцями – сугликові, торф'яні, в нижній частині водойми спостерігаються виходи граніту. Видовий склад та запас водних біоресурсів (тон): карась сріблястий, судак, плітка, лящ, щука, короп, сом.

2.4. Характеристика населення та трудових ресурсів

Загальна чисельність населення територіальної громади станом на 01.01.2021 р. складає 27 434 осіб. Густота населення 57,19 осіб/км², міське населення становить 16 643 особи, а сільське – 10 791 особа. Динаміка населення за населеними пунктами громади за 2015 – 2020 рр., природного приросту а також структуру населення громади за віковими групами відображають наступні Таблиці 10, 11, 12.

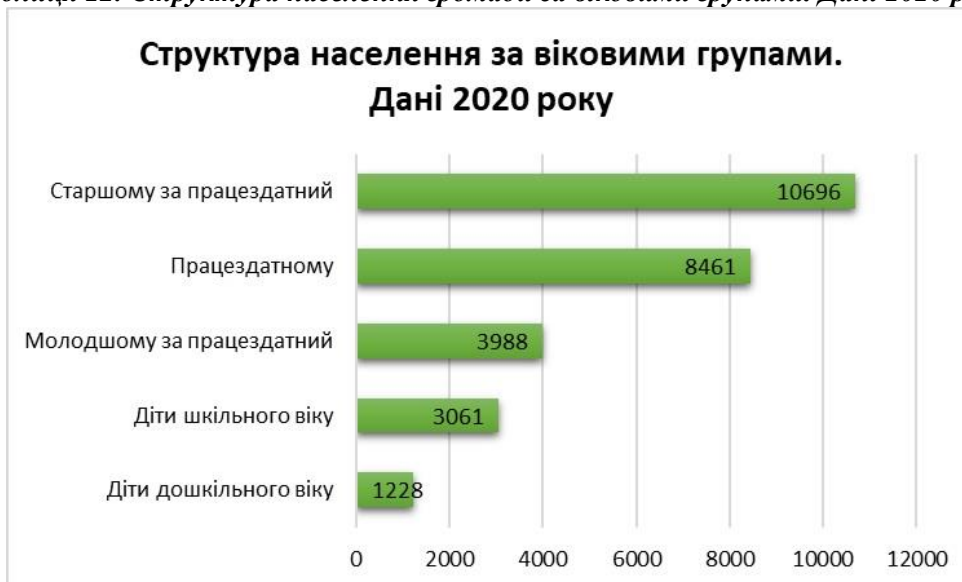
Таблиця 10. Динаміка населення за населеними пунктами громади за 2015 – 2020 рр.

Таблиця 11. Динаміка природного приросту за кількістю народжених та померлих за останні 5 років

Таблиця 12. Структура населення громади за віковими групами. Дані 2020 року.

В громаді помітні тенденції старіння населення. Низькою є частка дітей дошкільного, шкільного віку в структурі населення.

В цілому, демографічна ситуація у Звенигородській територіальній громаді є характерною для більшості населених пунктів області: відбувається тенденція щодо скорочення природного приросту населення. Проте, позитивним є те, що потенціал розвитку населених пунктів цієї громади дещо кращий порівняно з навколишніми подібними громадами.

2.5. Наявна інфраструктура (транспортна, житлово-комунальна, поштова та зв'язок, соціальна, торгівлі та послуг, туристична)

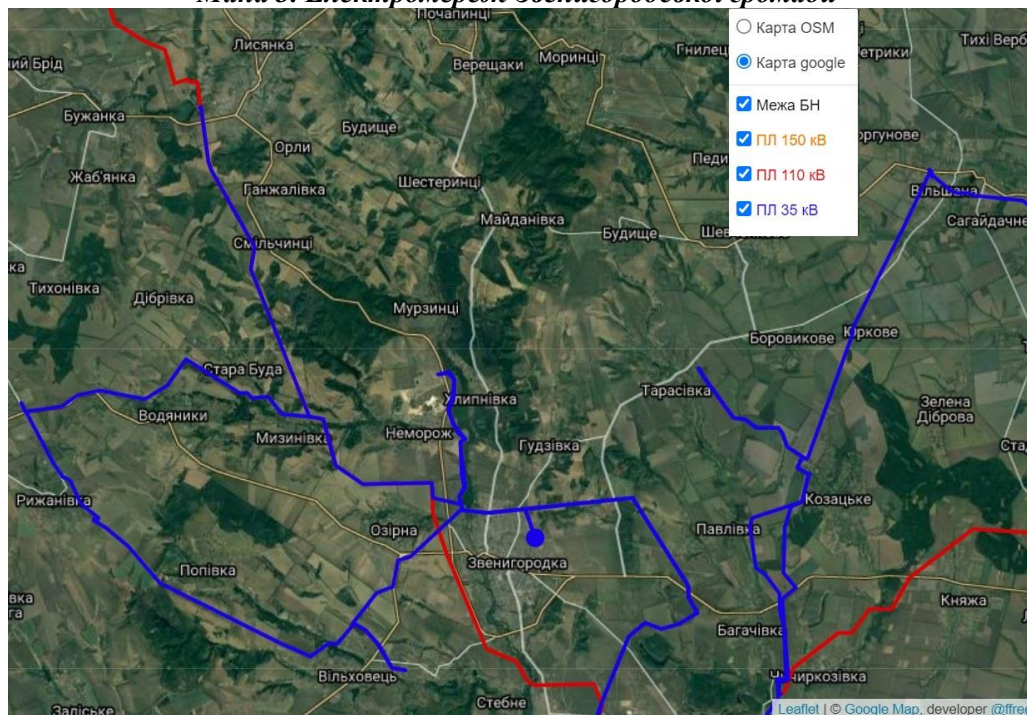
Транспортні комунікації Звенигородської територіальної громади мають досить вигідне економіко-географічне розташування. Через населені пункти громади проходить: автомобільний шлях національного значення Н-16 «Золотоноша – Черкаси – Сміла – Умань», автомобільні шляхи регіонального значення Р-04 «Київ – Звенигородка» і Р-64 «Ківшовата – Тарасівка».

Таблиця 13. Відстаней від м. Звенигородка до інших населених пунктів

Мапа 3. Електромереж Звенигородської громади*

* Дані з ресурсу Електромережі Черкаської області <http://www.cherkasyoblenergo.com/gis.html>

Таблиця 14. Водопостачання та водовідведення

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Протяжність мереж водопостачання, км	49,1	49,1	49,1	49,1	49,1
Протяжність мереж водовідведення, км	37,1	37,1	37,1	37,1	37,1
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	169,1	175,3	175,1	167,7	163,5
- населення	119,1	129,0	130,5	121,6	123,7
- підприємства	50,0	46,3	44,6	46,1	39,8

Основні проблеми з водою: відсутність власних очисних споруд, часткова заміна водопровідних мереж міста Звенигородки, заміна водопровідної мережі 1 підйому по вул. Макаренка м. Звенигородки, ремонт даху на комплексі водоочисних споруд, виділення коштів на оснащення вузлами комерційного обліку багатоквартирних будинків.

Таблиця 15. Теплопостачання (на рік)

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Протяжність мереж, км	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4
Опалення, Гкал – всього, у тому числі:	12689	11720	13397	11555	10549
- населення	8263	7808	8669	6891	6631
- підприємства	4426	3912	4728	4664	3918
Проектна потужність	17,45	17,45	17,45	17,45	17,45

Таблиця 16. Газопостачання

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Протяжність мереж, км	121,22	121,36	121,36	122,94	122,94
Споживання газу, тис. м ³ :					
- населення	д/н	18155,02	17063,23	12381, 60	12200, 86
- підприємства	д/н	2450, 29	2494, 67	2454, 96	2462,25

Таблиця 17. Електропостачання

Показники	2016	2017		2018	2019	2020
Протяжність мереж, км	651, 8	652,7		653, 064	673, 669	694,275
Споживання електроенергії, МВт-год – всього, у тому числі:	64712	62287		64930	63870	64030
- населення	36518	33608		35068	34822	36724
- підприємства	28194	28679		29862	29048	27306
Проектна потужність	46, 985	46,875		47,12	47,263	47,369

Таблиця 18. Соціальні заклади громади

	Закладів загальної середньої освіти	Закладів дошкільної освіти	Закладів, що надають первинну медичну допомогу (дані НСЗУ станом на 22.08.2021)	Будинків культури	Публічних бібліотек	Мистецьких шкіл	Музеїв
Кількість	17	15	9	15	10	2	8

Фінансова інфраструктура представлена Звенигородським відділенням «Приватбанк», відділенням АПБ «Аваль», відділенням № 152/23 АБ «Укргазбанк», філією «Звенигородське відділення № 2970 ВАТ «Державний ощадний банк України», банк «Січ», діють дві кредитні спілки «Кредит-Союз» та «Віва – капітал».

За даними сайту Укрпошта відділення пошти працюють в 5 населених пунктах (Звенигородка, Вільховець, Княжа, Козацьке, Моринці), інші населені пункти громади обслуговуються пересувними відділеннями поштового зв'язку двічі на тиждень. Відділення Нової Пошти відкриті в наступних населених пунктах громади: 2 у м. Звенигородка та по 1-му в селах Багачівка, Вільховець, Гудзівка, Моринці.

В громаді присутні основні загальнодержавні мобільні оператори, в 15 населених пунктах громади наявний волоконно-оптичний інтернет.

В громаді функціонують: 4 великих продовольчих торгових центри - «Валентина», «АТБ-Маркет», «Асорті», «Кобзар» та КП «Ринок», 5 ресторанів і 26 закладів громадського харчування.

Таблиця 19. Мережа закладів побутового обслуговування

	Ремонт взуття	Перукарні та салони краси	Ремонт побутових виробів і предмети вжитку
Звенигородка	2	47	8
Неморож	1	1	-
Княжа	-	2	-
Гудзівка	-	1	-
Стебне	-	1	-
ВСЬОГО	3	52	8

Таблиця 20. Можливості для розміщення гостей у готелях, пансіонатах, турбазах, агрооселях

Заклад	Кількість ліжок	Річна заповнюваність, %
Готель «Колос»	20	60%
Готель «Золотий Лев»	20	60%
Міні -готель «Оазис- Spa»	15	40%
Агросадиба гостьовий дім «Кобзарева колиска»	20	70%
Гостьовий дім «Тарасові шляхи»	17	60%
Садиба зеленого туризму «Садиба Козака»	8	50%
Міні-готель «PANORAMA»	10	40%
Кемпінг «Шампань»	20	20%

Основні туристичні об'єкти

Музей-садиба родини В'ячеслава Чорновола в с. Вільховець. 24.12.2006 р. відтворено будинок, де провів дитячі та юнацькі роки майбутній політик, громадський діяч, Герой України В. Чорновіл.

Звенигородський краєзнавчий музей ім. Т.Г. Шевченка у м. Звенигородка. Займається науково-пошуковою роботою, етнографічними дослідженнями, готує краєзнавчі публікації, здійснює туристичний супровід Шевченковим краєм.

Моринський музейний комплекс Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» в с. Моринці. На території музейного комплексу знаходяться: хата Копія в якій народився Тарас і хата діда Якіма Бойка, пам'ятник Тараса Шевченка та пам'ятник материнству. До подвір'я музейного комплексу перенесено надвірну комору 1896 року із села Шевченкового, поруч пасіка, відбудовано приміщення кузні, споруджено каплицю Покрови Пресвятої Богородиці Святого Тарасія.

Пам'ятний знак «Звенигора» в с. Гудзівка – за легендою гора Звенигора рукотворна, на якій стояв дзвін для сповіщення небезпеки, а поряд було замчище. Є згадки, що гора є одним з оборонних форпостів а також прихистком для людей з навколишніх поселень.

Парк пам'ятка садово-паркового мистецтва державного значення в с. Козацьке кінця 18 ст., садиба княгині Голіциної з двором будинком та будинком управляючого. В центральній частині парку був збудований палац у псевдоготичному стилі, поряд з яким був фонтан, неподалік фонтану на насипному пагорбі – парнас, була альтанка, а в глибині парку – фамільний склеп.

Музей-садиба Агатангела Юхимовича Кримського в м. Звенигородка (наразі перебуває на балансі НАН України). Модерновий будинок 19 ст. із башточкою, який належав родині Кримських. Саме тут проживав відомий історик, письменник, філолог, академік, поліглот, перекладач і сходознавець, один із засновників Академії наук України – Агатангел Кримський (1871-1942), який походив із бахчисарайського татарського роду.

Містобудівна документація

Рішенням сесії Звенигородської міської ради №10-1 від 18.06.2021 р. затверджена «Програма розроблення містобудівних та землепорядних робіт на території Звенигородської міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки». Також прийнято рішення на сесії Звенигородської

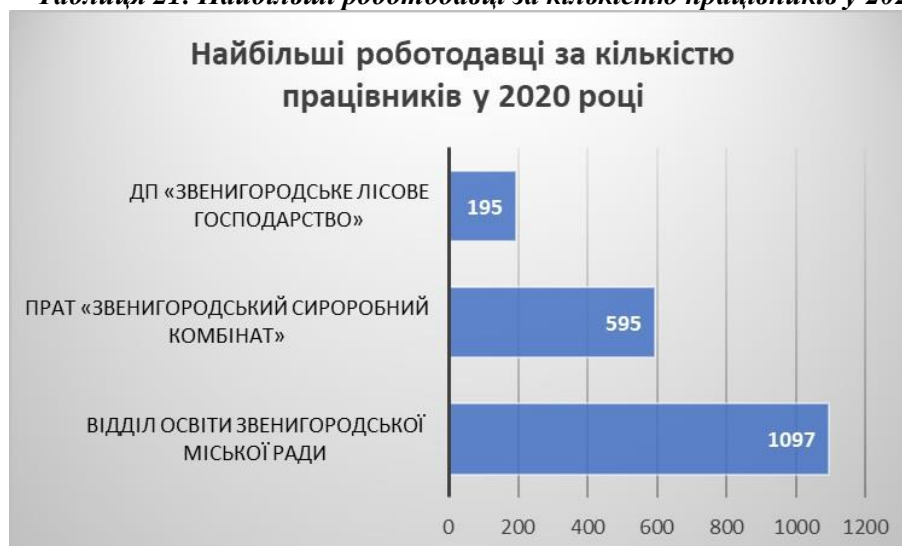
міської ради (№10-2 від 18.06.2021 р.) «Про розроблення схеми планування території Звенигородської територіальної громади (як частини Звенигородського району Черкаської області)». Генеральний план міста Звенигородка є планом зонування території (затверджений рішенням сесії Звенигородської міської ради № 58-9/VII від 29.10.2021 р. Генеральні плани сільських населених пунктів громади як правило 60 – 80-х років.

2.6. Економічний розвиток

Основу економіки громади формує переважно мікро-, малий і середній в т.ч. агробізнес. Він є основним надавачем товарів, робіт, послуг населенню, виробником місцевої аграрної продукції (переважно монокультурних таких як зернові, соняшник, кукурудза).

В громаді зареєстровані та/або провадять господарську/виробничу діяльність наступні суб'єкти господарювання: ПАТ "Звенигородський сиркомбінат", ТОВ "НВФ "Урожай", СВК "Козацький", СТОВ "Стебне", ПАТ "Ватутінський комбінат вогнетривів", ТОВ "ОБЕРІГ АНП-АГРО", СТОВ "Немороз", ТОВ "АТБ-МАРКЕТ", ТОВ "Садагро", РФ "Одеська залізниця "ПАТ "УКРЗАЛІЗНИЦЯ", ПАТ "ЧЕРКАСИГАЗ", ТОВ "Агропроект Княжа", ПП "УРОС", ПП "Південь-Плюс", ПАТ КБ "Правекс-Банк" (санаторій "Радон"), ФГ Волощука В.О., ФГ Мудрого А.А.ТОВ "ОЛДІС", ПСП "Звенигора", Звенигородське РСТ, ДП "Звенигородський лісгосп", ДП "Лисянський Лісгосп", Черкаська дирекція АТ "Укрпошта", ПАТ "Укртелеком", ТОВ "Звенигородська ПМК".

Таблиця 21. Найбільші роботодавці за кількістю працівників у 2020 році

Таблиця 22. 10 найбільших платників податку на доходи фізичних осіб, 2020 рік

Зважаючи, на брак статистичної інформації по Звенигородській міській громаді. Проте є статистична інформація в розрізі старого Звенигородського району, наприклад, в Статистичному щорічнику Черкаської області за 2020 рік. Також беручи до уваги, що до нової громади увійшло майже 43% колишніх рад (1 міська та 11 сільських) то можна опосередковано скористатись з наступної статистики по старому Звенигородському району:

- Кількість юридичних осіб по району станом на 01.01.2021 р.: 662;
- Розподіл кількості юридичних осіб по району станом на 01.01.2021 р. на 1 тис. осіб: 16 (показник по області 25);
- Кількість великих, середніх, малих та мікропідприємств в розрізі району у 2020: 218, з них середні 5,5%, 94,5 малі з них 87,2% мікропідприємства (тоді коли по області – 9286, з них 0,1% великі, 5,5% середні, 94,4% малі з них 81,6 мікропідприємства).

2.7. Фінансовий стан та бюджет територіальної громади

БЮДЖЕТ ГРОМАДИ		Станом на: 1 квартал 2021 року
Доходи загального фонду на 1-го мешканця:	1224.3 грн	
Видатки загального фонду на 1-го мешканця:	1828.5 грн	
Капітальні видатки на 1-го мешканця:	5.1 грн	
Рівень дотаційності бюджетів:	6.1 %	
Співвідношення видатків на утримання апарату управління із сумою доходів загального фонду:	17.2 %	
Питома вага заробітної плати у видатках загального фонду:	77.8 %	
Видатки на загальну середню освіту на 1-го учня:	8771.0 грн	
Питома вага місцевих податків і зборів у доходах загального фонду	32.9 %	

Дані взято з порталу Децентралізація <https://decentralization.gov.ua/>

Таблиця 23. Податкові надходження до бюджету громади 2020 р., I пів. 2021 р.

Назва\Рік	2020 р.	I пів. 2021 р.
Всього надходжень до місцевого бюджету (загальний фонд), тис. грн.	125531,11	72105,77
Частка місцевих податків в дохідній частині бюджету загального фонду, %	34,18	29,53
Надходження акцизу грн/на 1 жителя	275,10	140,35
Надходження єдиного податку грн/на 1 жителя	856,61	439,62
Надходження плати за землю грн/на 1 жителя	588,31	276,05
Частка витрати на оплату праці загальнодержавних функцій (міське самоврядування) від дохідної частини бюджету загального фонду, %	15,6	15,63

Індекс податкоспроможності громади за даними 2020 року 0,77.
Базова дотація за даними 2020 року 8 868,60 тис. грн.

2.8. Органи управління громадою:

- Міський голова
- Секретар ради
- Апарат виконавчого комітету (перший заступник голови, 3 заступники голови, керуючий справами, **9 старост** та секретар)

- Загальний відділ
- Відділ організаційно-кадрової роботи
- Відділ житлово-комунального господарства, транспорту, інфраструктури, та захисту довкілля
- Відділ комунального майна
- Відділ архітектури та містобудування
- Відділ правового забезпечення
- Фінансово-господарський відділ
- **Відділ економічного розвитку, інвестицій та агропромислового комплексу**
- Відділ з питань земельних відносин
- Відділ по плануванню доходів та фінансуванню установ виробничої сфери
- Відділ по плануванню бюджету та фінансуванню установ бюджетної сфери
- Відділ «Центр надання адміністративних послуг»
- Відділ державної реєстрації
- Відділ освіти
- Відділ професійного розвитку педагогічних працівників
- Служба у справах дітей
- Відділ культури, молоді, спорту та туризму
- Група благоустрою

2.9. Органи самоорганізації населення та громадських об'єднань

На території громади здійснюють свою діяльність 49 громадських організацій, найдієвіші з них: «Звенигородщина активна», «Гарант», «Смарт-місто», «Пам'ять».

ГО «Звенигородщина активна», «Гарант», «Смарт- місто» беруть участь в грантових конкурсах та проєктах, активно долучаються до фандрейзингових кампаній та заходів.

На території громади існує суспільно-інформаційний тижневик, який значною мірою впливає на громадську думку - «Шевченків край». Газета виходить з 1918 року, щоп'ятниці на 8 сторінках. Доступність по області, тираж до 2000 тисяч. Крім того, діє місцева телерадікомпанія «Меркурій ТВ - плюс».

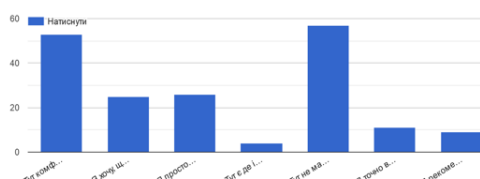
2.10. Результати опитування заінтересованих сторін

Протягом другої половини липня та до вересня, включно, 2021 року було опитано 485 мешканців (з них 333 оффлайн та 152 особи онлайн) та 34 представників місцевого малого бізнесу (з них 23 оффлайн та 11 онлайн).

1. Яким із нижче запропонованих тверджень Ви б охарактеризували Звенигородську громаду

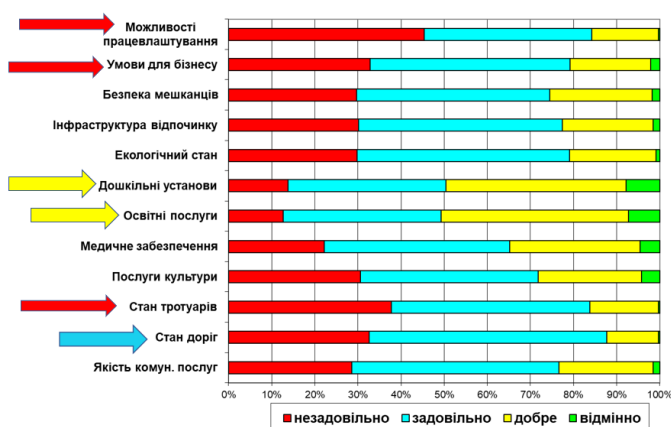

1. Яким із нижче запропонованих тверджень Ви б охарактеризували Звенигородську громаду:

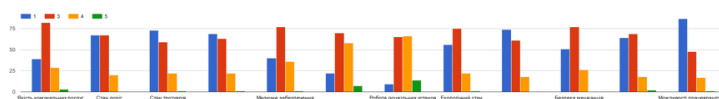

3. Як би Ви оцінили рівень нинішнього стану окремих показників стану громади:

3. Як би Ви оцінили рівень нинішнього стану окремих показників стану громади? 1 - не задовільно, 3 - задовільно, 4 - добре, 5 - відмінно

НЕЗАДОВІЛЬНО:

Можливості працевлаштування - 87
 Інфраструктура відпочинку та дозвілля – 74
 Стан тротуарів – 73
 Рівень задоволення культурних потреб – 69
 Якість доріг 67
 Умови для започаткування бізнесу - 64

Задов.:

Комунальні
 Безпека
 Медицина
 Екологія
 Освіта,
 Стан доріг

Відмінно:

Робота дошкільних установ - 14

Добре:

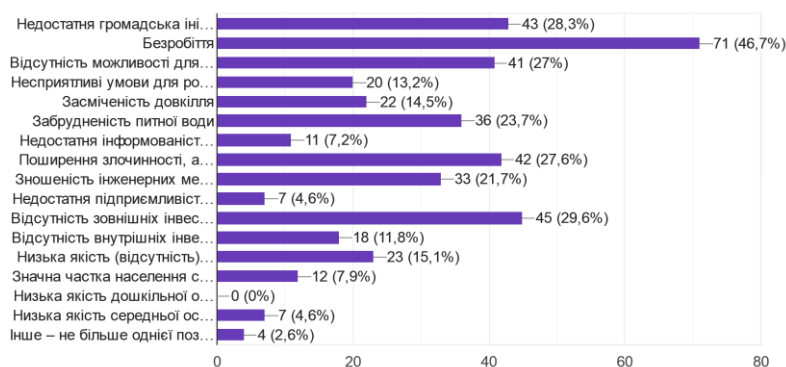
Робота дошкільних установ - 66

4. Що, на Вашу думку, заважає розвитку громади (вибрати 3 основних)?

4. Що, на Вашу думку, заважає розвитку громади (вибрати 3 основних)?

152 відповіді

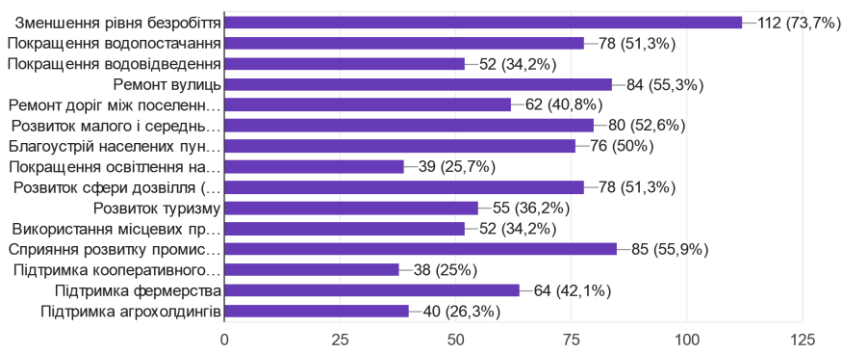

5. В якій послідовності (1-ше, 2-ге, 3-тє і т.д.) Ви б розмістили нижче представлені завдання, які необхідно здійснити для розвитку громади

5. В якій послідовності (перше, друге, третє і т.д.) Ви б розмістили нижче представлені завдання, які необхідно здійснити для розвитку громади

152 відповіді

7. Яким є, на Вашу думку, **основний ресурс громади** для подальшого розвитку (лише одна відповідь)?

Отже, за результатами опитування мешканців громади сформовано наступні тези, які будуть враховані під час стратегічного планування:

- Переважна більшість з тих хто долучився до опитування змушені тут жити, думають, що з комфортом бо тут таки ж мають нерухомість;
- Опитані незадоволені можливостями працевлаштуватись, інфраструктурою відпочинку та дозвілля, станом тротуарів, рівнем задоволення культурних потреб, якістю доріг, умовами започаткування бізнесу;
- Опитані вважають, що заважає розвитку громаді: безробіття, недостатня громадська активність, відсутність зовнішніх інвесторів, забрудненість води, відсутність можливостей для самореалізації;
- Переважно відзначають, що в першу чергу треба: зменшувати рівень безробіття, поліпшувати водопостачання, благоустрій населених пунктів, розвивати малий і середній бізнес, сприяти розвитку промислових підприємств;
- Переважна більшість з опитаних не вірить у те, що зазначене буде вирішено/подолано.

В результаті опитування мікро-, малого бізнесу, який відгукнувся дізнались, що домінуюча частка з опитаних це ФОПи, більшість з них зареєструвались після 2014 р., економічну діяльність ведуть переважно в межах громади/району. За видами економічної діяльності це послуги, роздрібна торгівля. Налаштовані значно оптимістичніше щодо змін на краще, ніж мешканці громади. Водночас переважна більшість розширення свого бізнесу не планують. Серед причин вказують на відсутність можливості розширити виробничі приміщення чи відсутність землі для розширення, погану транспортну доступність до ринків збуту/споживачів, скаржаться на тиск з боку контролюючих органів.

Опитаний мікро-, малий бізнес громади також вважають, що громаді заважає розвиватись безробіття, недостатня громадська ініціативність та активність мешканців, відсутність зовнішніх інвесторів, несприятливі умови розвитку підприємництва.

Вважають, що в першу чергу необхідно здійснити: зменшити рівень безробіття, поліпшити благоустрій населених пунктів, покращити водопостачання, по ремонтувати дороги між населеними пунктами громади, розвивати малий і середній бізнес, розвивати туризм, підтримувати фермерів, сприяти розвитку промислових підприємств.

3. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ

3.1. SWOT-аналіз Звенигородської міської територіальної громади (за результатами III засідання Робочої групи 11 жовтня 2021 року)

Таблиця 24. SWOT-аналіз Звенигородської міської територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Територію громади перетинає автошлях національного значення Н16. 2. За 12 км. від центру громади знаходиться однойменна вузлова залізнична станція Одеської залізниці. 3. Родовища, каолінових глин (Мурзинці, Неморож) та Звенигородське родовище радонових вод. 4. Звенигородка адміністративний центр районного рівня органів державної влади, установ. 5. Наявні бюджетонаповнюючі підприємства з переробки сировини тваринного, рослинного походження, економічна діяльність яких виходить за межі громади та області. 6. Наявні підприємства орієнтовані на експорт продукції (тваринництво). 7. Наявність земель та промислових зон, які потенційно можуть бути інвестиційно привабливими. 8. Наявні вільні приміщення комунальної власності в сільській місцевості, які можна використати під відкриття та ведення якісно нових видів бізнесу. 9. Готовність бізнесу до збереження або розширення своєї діяльності в громаді. 10. Наявність професійно-технічного навчального закладу - ДНЗ «Звенигородський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів» (професії молочного напрямку, базові робітничі спеціальності). 11. На території громади (за 30 хв. від центру громади та автошляху Н16) потужний туристичний магніт с. Моринці – батьківщина Тараса Шевченка з однойменним Національним заповідником. 12. Садиба-музей В'ячеслава Чорновола в с. Вільховець. 13. Центр громади перебуває за 20 хв. автомобілем від лижного курорту в с. Водяники 14. Потенційні туристично-рекреаційні зони в	1. Скорочення населення за рахунок негативного природного приросту, (старіння населення, міграція), особливо в сільських населених пунктах громади. 2. Трудова міграція кваліфікованих кадрів (Київ, Харків, Одеса), в т.ч. за кордон. 3. Низький рівень згуртованості громади. 4. Низький рівень забезпечення містобудівною документацією сільської місцевості; низький рівень застосування геоінформаційних технологій, а також обізнаності населення щодо їх можливостей 5. Відсутній маркетинг території та позиціонування інвестиційної привабливості громади. 6. Відсутність в громаді інституцій підтримки підприємництва. 7. Незначний досвід в залученні зовнішніх ресурсів в розвиток громади і місцевого бізнесу (МТД, кредити). 8. Слабкі зв'язки місцевої влади, бізнесу й громадськості. 9. Низький рівень участі громадськості в прийнятті рішень щодо розвитку громади за умов низької громадської активності. 10. Низький рівень підприємницької активності, особливо в сільських населених пунктах громади. 11. Недостатній рівень забезпеченості молодими кадрами в медичній, подекуди освітній сферах (сільська місцевість) та програм з їхнього залучення і навчання. 12. Зношеність соціальної інфраструктури (садки, школи, медичні заклади, БК) особливо в сільській місцевості. 13. Відсутність в м. Звенигородка власних каналізаційних очисних споруд. 14. Низький рівень запровадження енергоефективних технологій. 15. Відсутні комплексні підходи поводження зі сміттям та перевантаження місцевих полігонів ТПВ. 16. Бракує сучасних рекреаційно-

районі сіл Хлипнівка, Неморож. 15. Наявність культурно-мистецьких колективів (музика, спортивно-бальні танці) та спортивних команд (футбол, бокс) учасників регіональних, всеукраїнських конкурсів, змагань, фестивалів. 16. В громаді є досвід проведення тематичних фестивалів всеукраїнського рівня (Ше.Fest) та локальний Фестиваль меду, вина та винограду. 17. Мешканці громади переважно підтримують дії місцевої влади.	туристичних об'єктів з повним комплексом забезпечення потреб туриста.
Можливості	Загрози
1. Зростання світового попиту на продовольчі товари стимулюватиме розвиток АПК. 2. Зростання світового попиту на нішеву харчову продукцію та продукцію циркулярної економіки. 3. Зростання популярності сільського, зеленого, культурного, гастрономічного та подієвого туризму. 4. Зростання попиту на інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) в Україні та світі. 5. Продовження євроінтеграційних процесів сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України. 6. Покращення умов ведення бізнесу в Україні. 7. Діяльність в Україні проектів міжнародної допомоги, які підтримуватимуть територіальні громади. 8. Збереження і ймовірне розширення бюджетної підтримки територіальних громад. 9. Розширення партнерства України та Європи і Америки, створення нових вільних торговельних зон. 10. Зростання світового попиту на технології в галузі альтернативної енергетики, медицини, харчування.	1. Розгортання військових дій на Сході України. 2. Зростання цін на світових енергетичних ринках. 3. Зростання споживчих цін. 4. Висока вартість позичкових коштів в Україні. 5. Нестабільність курсу національної валюти. 6. Поглиблення тіньового сектору економіки. 7. Міграція населення (в т. ч. молоді) за межі громади. 8. Згорання чи неефективність реформ в Україні. 9. Перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів. 10. Погіршення кліматичної та екологічної ситуації в світі. 11. Розрив традиційних ланцюгів глобальної/національної економіки внаслідок світової пандемії/епідемії.

3.2. SWOT-матриця Звенигородської міської територіальної громади

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) факторами, які мають стратегічне значення для Звенигородської міської територіальної громади. Суцільна лінія символізує сильний взаємозв'язок, пунктирна – слабкий. Саме ці взаємозв'язки дозволяють сформулювати **порівняльні переваги, виклики і ризики**, які є основою для стратегічного вибору – формулювання стратегічних та операційних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу.

Сильні сторони

Можливості

1. Територію громади перетинає автошлях національного значення Н16.
2. За 12 км. від центру громади знаходиться однойменна вузлова залізнична станція Одеської залізниці.
3. Родовища, каолінових глин (Мурзинці, Неморож) та Звенигородське родовище радонових вод.
4. Звенигородка адміністративний центр районного рівня органів державної влади.
5. Наявні бюджетонаповнюючі підприємства з переробки сировини тваринного, рослинного походження, економічна діяльність яких виходить за межі громади та області.
6. Наявні підприємства орієнтовані на експорт продукції (тваринництво).
7. Наявність земель та промислових зон, які потенційно можуть бути інвестиційно привабливими.
8. Наявні вільні приміщення комунальної власності в сільській місцевості, які можна використати під відкриття та ведення якісно нових видів бізнесу.
9. Готовність бізнесу до збереження або розширення своєї діяльності в громаді.
10. Наявність професійно-технічного навчального закладу - ДНЗ «Звенигородський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів» (професії молочного напрямку, базові робітничі спеціальності).
11. На території громади (за 30 хв. від центру громади та автошляху Н16) потужний туристичний магніт с. Моринці – батьківщина Т. Шевченка з однойменним Національним заповідником.
12. Садиба-музей В'ячеслава Чорновола в с. Вільховець.
13. Центр громади перебуває за 20 хв. автомобілем від лижного курорту в с. Водяники
14. Потенційні туристично-рекреаційні зони в районі сіл Хлипнівка, Неморож.
15. Наявність культурно-мистецьких колективів (музика, спортивно-бальні танці) та спортивних команд (футбол, бокс) учасників регіональних, всеукраїнських конкурсів, змагань, фестивалів.
16. В громаді є досвід проведення тематичних фестивалів всеукраїнського рівня (Ше.Fest) та локальний Фестиваль меду, вина та винограду.
17. Мешканці громади переважно підтримують дії місцевої влади.

1. Зростання світового попиту на продовольчі товари стимулюватиме розвиток АПК.
2. Зростання світового попиту на нішеву харчову продукцію та продукцію циркулярної
3. Зростання популярності сільського, зеленого, культурного, гастрономічного та подієвого туризму.
4. Зростання попиту на інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) в Україні та світі.
5. Продовження євроінтеграційних процесів сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України.
6. Покращення умов ведення бізнесу в Україні.
7. Діяльність в Україні проектів міжнародної допомоги, які підтримуватимуть територіальні громади.
8. Збереження і ймовірне розширення бюджетної підтримки територіальних громад.
9. Розширення партнерства України та Європи і Америки, створення нових вільних торговельних зон.
10. Зростання світового попиту на технології в галузі альтернативної енергетики, медицини, харчування.

Зменшують

Слабкі сторони

1. Скорочення населення за рахунок негативного природного приросту, (старіння населення, міграція), особливо в сільських населених пунктах громади.

2. Трудова міграція кваліфікованих кадрів (Київ, Харків, Одеса), в т.ч. за кордон.

3. Низький рівень згуртованості громади.

4. Низький рівень забезпечення містобудівною документацією сільської місцевості; низький рівень застосування геоінформаційних технологій, а також обізнаності населення щодо їх можливостей

5. Відсутній маркетинг території та позиціювання інвестиційної привабливості громади.

6. Відсутність в громаді інституцій підтримки підприємництва.

7. Незначний досвід в залученні зовнішніх ресурсів в розвиток громади і місцевого бізнесу (МТД, кредити).

8. Слабкі зв'язки місцевої влади, бізнесу й громадськості.

9. Низький рівень участі громадськості в прийнятті рішень щодо розвитку громади за умов низької громадської активності.

10. Низький рівень підприємницької активності, особливо в сільських населених пунктах громади.

11. Недостатній рівень забезпеченості молодими кадрами в медичній, подекуди освітній сферах (сільська місцевість) та програм з їхнього залучення і навчання.

12. Зношеність соціальної інфраструктури (садки, школи, медичні заклади, БК) особливо в сільській місцевості.

13. Відсутність в м. Звенигородка власних каналізаційних очисних споруд.

14. Низький рівень запровадження енергоефективних технологій.

15. Відсутні комплексні підходи поводження зі сміттям та перевантаження місцевих полігонів

16. Бракує сучасних рекреаційно-туристичних об'єктів з повним комплексом забезпечення потреб туриста.

Можливості

1. Зростання світового попиту на продовольчі товари стимулюватиме розвиток АПК.

2. Зростання світового попиту на нішеву харчову продукцію та продукцію циркулярної економіки.

3. Зростання популярності сільського, зеленого, культурного, гастрономічного та подієвого туризму.

4. Зростання попиту на інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) в Україні та світі.

5. Продовження євроінтеграційних процесів сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України.

6. Покращення умов ведення бізнесу в Україні.

7. Діяльність в Україні проектів міжнародної допомоги, які підтримуватимуть територіальні громади.

8. Збереження і ймовірне розширення бюджетної підтримки територіальних громад.

9. Розширення партнерства України та Європи і Америки, створення нових вільних торговельних зон.

10. Зростання світового попиту на технології в галузі альтернативної енергетики, медицини, харчування.

3.3. Порівняльні переваги, виклики і ризики Звенигородської міської територіальної громади

Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

- Продовження реформи – децентралізація влади а саме: становлення і розвиток спроможності громад - в Україні, економічне відновлення та збереження євроінтеграційного курсу сприятимуть посиленню інтересу до держави з боку інвесторів, а також – розширенню матеріально-технічної підтримки країни і зростанню бюджетного фінансування, в т.ч. – на розвиток громад. Зазначені процеси можуть сприяти подальшому розвитку аграрних та промислових підприємств, розміщених на території громади, а також – створенню нових і розробці наявних природних родовищ. Позитивний розвиток даного напрямку дозволить зберегти і покращити якість утримання дорожнього покриття і вуличного освітлення в громаді, підвищити якість послуг (адміністративні, соціальні, освіта, медицина тощо) для мешканців. Все в комплексі має забезпечити збільшення рівня зайнятості населення, підвищення доходів, збереження або посилення підтримки діяльності місцевої влади.
- Невпинно зростаючий попит на продукти харчування, підвищений інтерес з боку інвесторів до сільського господарства в поєднанні зі збільшенням зацікавленості в Україні з боку західних партнерів і розширенням матеріально-технічної, технологічної підтримки, сприятимуть розвитку агропромислового сектора, – в громаді, а також можуть стати додатковим стимулом для створення нових підприємств в переробній, харчовій галузях, супутніх послугах.
- Відродження інтересу до туризму в Україні та зростання привабливості зеленого, гастрономічного, подієвого та інших видів туризму дають можливість громаді ефективно використати наявні на її території природно-рекреаційні та туристичні ресурси, розвивати самобутні аматорські колективи та пропагувати культурні, історичні пам'ятки.

Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

- Продовження реформ в Україні, розширення міжнародної матеріально-технічної підтримки, а також – імовірне збільшення бюджетного фінансування на розвиток громад можуть сприяти підвищенню якості матеріально-технічної бази громади, в т.ч. – в комунальній сфері, впровадженню в життя громади сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- Ці ж фактори, наряду зі зростаючим попитом на продукцію АПК та розширенням партнерства і створенням вільних торгових зон з провідними країнами світу і відкриттям ринку землі мають допомогти в швидкому проведенні інвентаризації сільськогосподарських земель, підвищенню рівня кадрів в приватному та бюджетному секторах, зменшенні сезонного безробіття, створенню конкурентних умов для залучення молоді в громаду, зростанню мікро-, малого підприємництва в громаді.
- Розширення співпраці з іноземними партнерами, надання матеріально-технічної підтримки, формування інфраструктури підтримки бізнесу, розвиток альтернативної енергетики, в певній мірі – зростаючий туристичний інтерес створюють передумови для зростання підприємництва та самозайнятості на селі, зниження енергоспоживання в бюджетних установах, вирішення питань зі збором та сортуванням ТПВ.

Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- Згорання реформ, зміна політичного курсу країни та покладання на місцеві громади додаткових повноважень без надання відповідних матеріальних і фінансових ресурсів посилять ризики, пов'язані з оновленням матеріально-технічної бази в соціальній сфері, підвищенням кадрового потенціалу, зниженням енергоспоживання в бюджетних установах.

- Відкриття кордонів, посилення військового конфлікту на сході країни негативно вплинуть на демографічну ситуацію в громаді, сезонне безробіття, забезпеченість кваліфікованими кадрами.
- Зниження рівня ґрунтових вод в Черкаській області та подальше забруднення місцевих річок посилює проблему якісного забезпечення питною водою у більшості сільських поселень громади.

3.4. Сценарії розвитку Звенигородської міської територіальної громади

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. Моделювання сценаріїв розвитку Звенигородської міської територіальної громади було здійснено на другому засіданні Робочої групи зі стратегічного планування, яке відбулося 06 жовтня 2021 року.

Сценарій – деяка послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови, або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні.

Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Зважаючи на те, що для територіальної громади є доволі мало статистичних даних для відстеження попередньої динаміки соціально-економічних процесів тому повноцінне формулювання сценаріїв у 2021 році видається складним завданням (але можливо стане під час наступних періодів стратегічного планування – через 3-5 років). Таким чином, наведені нижче елементи сценарного моделювання відображають, передусім вплив на громаду зовнішніх факторів.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний) та модернізаційний (реалістичний).

Інерційний сценарій розвитку - «Хай все лишиться, як було»

Інерційний (песимістичний), сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що тривкий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку.

Базові припущення інерційного сценарію - національний рівень:

1. Військовий конфлікт на Сході України посилюється.
2. Реформи в країні не проводяться або проводяться мляво, корупційна складова продовжує зростати.
3. Децентралізаційні процеси уповільнюються, бюджетне фінансування розвитку переводиться в ручний режим.
4. Темпи росту ВВП країни будуть залишатися на нульовому або від'ємному рівні.
5. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями НБУ на валютному ринку, продовжується неконтрольована інфляція.
6. Державні інвестиції у розвиток інфраструктури (дороги, колії, транспортна інфраструктура) забезпечують лише 10-15% необхідних обсягів.
7. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, рівень залучення інвестицій не зростає, кредитні рейтинги країни не підвищуються.
8. Податковий тиск на підприємців залишається високий, в тіні продовжує знаходитися понад 50% малого і середнього бізнесу.
9. Доходи населення не зростають, або не перебивають інфляційні втрати.
10. В умовах суттєвої корекції тарифів на газ підвищується вірогідність збільшення рівня не платежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.
11. В країні посилюється політична нестабільність, обумовлена низькою консолідацією політичних сил і зовнішнім тиском; крайня форма розвитку – проведення дострокових виборів і зміна політичного курсу держави.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

- Демографічна ситуація на найближчі роки залишається без змін, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що призводить до зростання навантаження на працездатне населення.
- Промислове виробництво повільно скорочується без відчутних інвестицій в модернізацію підприємств та підвищення рівня технологічності, що відбивається на рівні доходів населення громади.
- Внаслідок скорочення робочих місць в реальному секторі більшість населення живе за рахунок торгівлі, послуг, бюджетних, пенсійних та соціальних виплат.
- Сільські території громади продовжують занепадати через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.
- Високий рівень реальної бюджетної забезпеченості громади.

- Несприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади не сприяють зниженню рівня тінізації економіки. Рівень підприємницьких ініціатив лишається низьким.
- Внаслідок зростання доходів бюджету як вже об'єднаної громади дещо покращуються окремі об'єкти інженерно-комунальної інфраструктури громади.
- Продовжуються порушення природоохоронних заходів, що призводить до зниження якості питної води, зростання засміченості території громади, погіршення санітарного стану земель, річок.

Результат інерційного сценарію:

Населення громади до 2027 року продовжує скорочуватись. До 2027 року спостерігатиметься зменшення кількості дітей шкільного віку в порівнянні з 2021 р., що загострить проблему утримання шкіл на території громади та змусить зайнятися оптимізацією шкіл.

Через незначне зростання доходної частини бюджету громади в частині власних доходів, матеріальна база та рівень сервісу в закладах освіти, охорони здоров'я, інфраструктури громади залишатиметься без суттєвого покращення. Малий і середній бізнес не розвивається або розвивається повільно через зменшення попиту у зв'язку із зростанням цін та тарифів на їхню продукцію (товари, послуги) та відсутність належних доходів у громадян, особливо у осіб пенсійного віку та інших мало захищених верств населення.

Доходів бюджету громади недостатньо для суттєвого поліпшення інфраструктури громади – локальне покращення благоустрою спостерігатиметься лише на території адміністративного центру громади, що не може суттєво змінити на краще загальний візуальний стан території громади. Сільські території надалі майже не розвиватимуться, фінансування відбувається за залишковим принципом.

Модернізаційний сценарій розвитку

Модернізаційний (реалістичний) сценарій розвитку будуватиметься на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: **громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.**

Базові припущення модернізаційного сценарію – національний та регіональний рівень:

1. Внаслідок тиску Заходу на РФ військове протистояння на Сході України припиняється, території Донбасу та Криму поступово реінтегруються до складу України.
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ стабілізуються.
3. Рішуче впроваджуються системні реформи: децентралізація, судова, правоохоронна та ін.
4. ВВП країни зростає протягом 2022-2024 рр., темпи росту перевищують 3%.
5. Ситуація на валютному ринку відносно стабільна.
6. Інвестиційна привабливість країни покращується, зростають кредитні рейтинги, спостерігається притік капіталу.
7. Державні інвестиції на формування та подальший розвиток інфраструктури дозволяють суттєво покращити стан доріг та вулиць, освітлення населених пунктів, технічно переоснастити заклади освіти, охорони здоров'я, культури тощо.
8. Зниження податкового тиску на бізнес.
9. Відбувається поступовий вихід бізнесу з «тіні».
10. Доходи населення зростають.
11. Соціальна політика держави мінімізує ризики росту не платежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги.
12. Ефективно працює ДФРР, запущено державні програми секторальної підтримки.
13. Область ефективно реалізовує свою Стратегію розвитку.
14. Посилення інтересу до України та покращення соціальних і інфраструктурних умов в державі сприяють поновленню інтересу до визначних пам'яток Черкаської області.

Базові припущення модернізаційного сценарію – місцевий рівень:

- Суворо дотримується правоохоронне законодавство – ліквідовуються наслідки порушень.
- Сформовані базові планувальні документи громади: стратегія, схема планування території громади, інвестиційний паспорт громади, генеральний план тощо.
- У громаді відчутно поліпшується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів та ведення бізнесу.

- Формуються привабливі інвестиційні пропозиції, насамперед, у сфері переробки сільськогосподарської продукції, в цілому в аграрному секторі.
- Громада є активним учасником впровадження Стратегії розвитку Черкаської області та, відповідно, реципієнтом Державного Фонду регіонального розвитку.
- Громада ефективно використовує державні субвенції для місцевих бюджетів та кошти матеріально-технічної допомоги на формування інфраструктури та соціально-економічний розвиток територій населених пунктів громади.
- Громада активно включається в міжмуніципальне та міжрегіональне співробітництво.

Результат модернізаційного сценарію:

Звенигородська міська територіальна громада позиціонує себе як територія, приваблива для відкриття та ведення бізнесу, успішного функціонування інфраструктури, зі створеними умовами комфортного проживання її мешканців, з мальовничою природою та чистим довкіллям, в основі економіки якої - бюджетоутворюючі переробні підприємства аграрного та промислового секторів (в т.ч. – національного рівня), малі товаровиробники сільськогосподарської продукції (сімейні ферми, особисті селянські господарства, кооперативи та ін.).

Внаслідок злагодженої державної регіональної політики формуються та вчасно надходять до громади державні інвестиції на підставі підготовлених та поданих привабливих інвестиційних пропозицій, проектів розвитку, використовуються можливості міжнародної технічної допомоги. В результаті суттєво покращується стан інфраструктури населених пунктів громади, рівень надання адміністративних, соціальних, житлово-комунальних послуг, послуг з підтримки й розвитку місцевого підприємництва, поліпшуються умови проживання громадян. Успішно розвивається мікро-, малий і середній бізнес. Зростає кількість робочих місць, видів самозайнятості (підприємництва) та рівень доходів населення, що неодмінно пожвавляє внутрішній ринок.

Розвиток територій громади забезпечується державними коштами, власними доходами бюджету та внаслідок соціального партнерства місцевого аграрного бізнесу і громади, неаграрними видами бізнесу.

Активна діяльність громади у залученні позабюджетних коштів дозволить поступово поліпшити інженерно-технічну та соціальну інфраструктуру сіл об'єднаних в громаду, вдосконалити об'єкти, цікаві для розвитку бізнесу та підприємницьких традицій.

Покращуються умови проживання та праці в громаді, що сприяє зменшенню відтоку населення за межі громади та збільшенню показників народжуваності. Зниження рівня захворюваності сприяє зростанню тривалості життя та зниженню показників смертності в громаді.

3.5. Стратегічне бачення розвитку Звенигородської міської територіальної громади:

(за результатами III засідання робочої групи 11 жовтня 2021 року)

Звенигородська міська територіальна громада – батьківщина Т. Шевченка, сучасний, потужний адміністративний, туристичний, виробничий центр в серці Черкащини, який є привабливим для інвестування, відкриття і ведення бізнесу, комфортного проживання, розвитку та відпочинку. Громада згуртованих та водночас гостинних людей, які оберігають свої традиції та історію.

4. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Базуючись на результатах соціально-економічного аналізу, SWOT-аналізу та SWOT-матриці, члени робочої групи обрали, як базову, динамічну (конкурентну стратегію), яка передбачає формування конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою можливостей, які зараз виникають в Україні та в світі. При цьому громада має максимально використати свої сильні сторони.

Таким чином були обрані чотири головні сфери розвитку Звенигородської територіальної громади:

1. Економічне зростання громади, оскільки трансформаційні процеси в економіці держави, наявний у громади потенціал та зовнішні фактори надають широкі можливості для становлення та диверсифікації бізнесових передумов розвитку Звенигородської ТГ.

2. Підвищення якості життя в громаді завдяки поєднанню зусиль влади, громади й місцевого бізнесу можливо зупинити негативні соціально-демографічні наслідки, поліпшити якість інфраструктурного, соціального забезпечення населених пунктів громади і, відповідно, досягнути більш високих стандартів як проживання так і безпеки мешканців громади.

3. Посилення людського потенціалу громади, можливо завдяки вмілому поєднанню зусиль громади, бізнесу й влади задля формування цілісного та спроможного соціуму в громаді через посилення людського потенціалу. **Згуртованість громади здатна досягатись через спільні проекти та співпрацю з іншими громадами** задля формування згуртованого середовища в громаді та посилення соціального капіталу.

Для досягнення стратегічного бачення, за кожною стратегічною ціллю були визначені оперативні цілі. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою.

Стратегічні цілі повинні давати відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти стратегічного бачення розвитку громади:

Таблиця 25. Стратегічні, оперативні цілі та завдання Стратегії розвитку Звенигородської міської територіальної громади на період 2022 - 2027 років

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання
1. Економічне зростання громади	1.1. Інвестиційна привабливість та позитивний імідж громади	1.1.1. Розробка нових генеральних планів населених пунктів громади, просторової, планувальної та земельпорядної документації
		1.1.2. Розробка та запровадження стандартів залучення й супроводу інвесторів
		1.1.3. Промоція інвестиційних можливостей громади
		1.1.4. Підготовка земельних ділянок та об'єктів для залучення інвестицій в т.ч. через участь в державних та міжнародних програмах технічної допомоги.
	1.2. Підтримка розвитку місцевого малого та середнього бізнесу	1.2.1. Формування системи інформаційно-консультаційної підтримки щодо можливостей розвитку місцевого бізнесу. Активізація діалогу місцевої влади та бізнесу
		1.2.2. Формування інфраструктури підтримки підприємництва
		1.2.3. Активізація мікро-фінансової підтримки в започаткуванні та веденні бізнесу в громаді
		1.2.4. Популяризація місцевого виробника за межами громади. Підтримка співпраці та партнерства місцевого бізнесу
	1.3. Підтримка й розвиток туристичного потенціалу громади	1.3.1. Співпраця та спільна проектна діяльність місцевої влади і музейних, туристичних закладів громади
		1.3.2. Розробка туристичних продуктів та облаштування туристичних маршрутів
		1.3.3. Туристична промоція громади.
2. Підвищення якості життя в громаді	2.1. Благоустрій та модернізація соціальної інфраструктури	2.1.1. Покращення дорожньої інфраструктури громади (ремонт доріг місцевого значення, тротуарів, розвиток вело інфраструктури, розмітка, маркування)
		2.1.2. Реконструкція та нові технологічні рішення в інфраструктуру водозабезпечення та водовідведення
		2.1.3. Запровадження нових технологій та розумних рішень в благоустрій громади (вуличне освітлення, вуличні

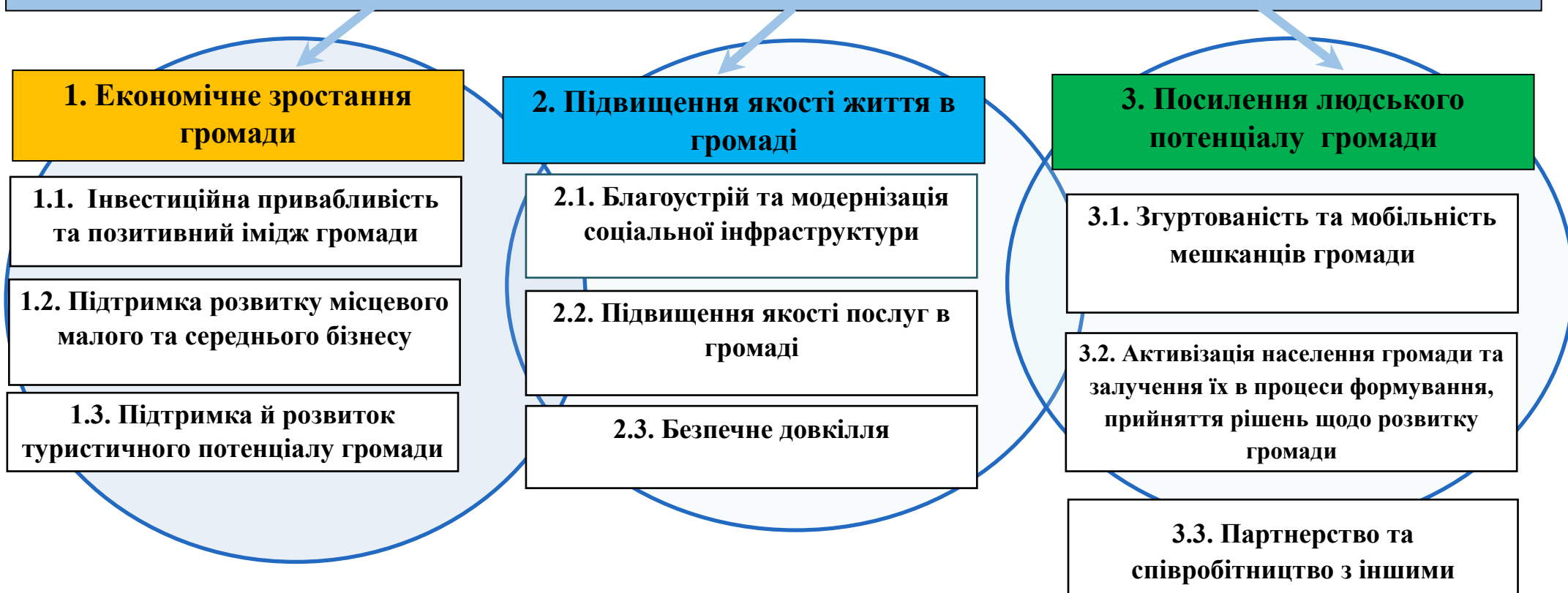
Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання
		системи відеоспостереження, безбар'єрність спортивних, паркових, дитячих просторів).
		2.1.4. Поліпшення матеріально-технічної бази та енергонезалежності місцевих комунальних підприємств, закладів, установ.
	2.2. Підвищення якості послуг в громаді	2.2.1. Поліпшення якості та доступності освітніх послуг в громаді. Різноманіття позашкільної освіти.
		2.2.2. Поліпшення якості та доступності медичних послуг в громаді
		2.2.3. Поліпшення якості та доступності адміністративних, соціальних та ін. послуг різним категоріям населення громади
	2.3. Безпечне довкілля	2.3.1. Запровадження комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами
		2.3.2. Спільні екологічні ініціативи з суб'єктами господарювання в громаді
		2.3.3. Підтримка екологічних ініціатив населення громади
	3.1. Згуртованість та мобільність мешканців громади	3.1.1. Запровадження системи транспортної доступності населених пунктів громади
		3.1.2. Підтримка й розвиток соціально-культурного розмаїття громади.
		3.1.3. Програми соціальної інтеграції молоді, дорослих, людей поважного віку міської та сільської місцевості
3. Посилення людського потенціалу громади	3.2. Активізація населення громади та залучення їх в процеси формування, прийняття рішень щодо розвитку громади	3.2.1. Стимулювання розвитку громадського середовища, громадських ініціативних груп, органів самоорганізації населення
		3.2.2. Підтримка громадських ініціатив мешканців громади. Розвиток громадських просторів
		3.2.3. Підтримка молодіжних, жіночих ініціатив
	3.3. Партнерство та співробітництво з іншими громадами	3.3.1. Підтримка й розвиток міжмуніципального співробітництва та налагодження партнерства з територіальними громадами для реалізації спільних проєктів

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання
		3.3.2. Підтримка й розвиток співробітництва та налагодження партнерства з громадами дружніх країн, міст побратимів для реалізації спільних проектів

Звенигородська міська територіальна громада – батьківщина Т. Шевченка, сучасний, потужний адміністративний, туристичний, виробничий центр в серці Черкащини, який є привабливим для інвестування, відкриття і ведення бізнесу, комфортного проживання, розвитку та відпочинку.

Громада згуртованих та водночас гостинних людей, які оберігають свої традиції та історію.

Таблиця 26.

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПОЛОЖЕНЬ ДЕРЖАВНІЙ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Стратегічні та оперативні цілі	Стратегічна ціль 1 Економічне зростання громади	Оперативна ціль 1.1. Інвестиційна привабливість та позитивний імідж громади	Оперативна ціль 1.2. Підтримка розвитку місцевого малого та середнього бізнесу	Оперативна ціль 1.3. Підтримка й розвиток туристичного потенціалу громади	Стратегічна ціль 2 Підвищення якості життя в громаді	Оперативна ціль 2.1. Благоустрій та модернізація соціальної інфраструктури	Оперативна ціль 2.2. Підвищення якості послуг в громаді	Оперативна ціль 2.3. Безпечне довкілля	Стратегічна ціль 3. Посилення людського потенціалу громади	Оперативна ціль 3.1. Згуртованість та мобільність мешканців громади	Оперативна ціль 3.2. Активізація населення громади та залучення їх в процеси формування, прийняття рішень щодо розвитку громади	Оперативна ціль 3.3. Партнерство та співробітництво з іншими громадами
Стратегічна ціль 1 Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	+								++			
<i>Оперативна ціль 1.1</i> Стимулювання центрів економічного розвитку (агломерації, міста)			+									
<i>Оперативна ціль 1.2</i> Збереження навколишнього природного середовища та стале використання			+	++				++				

природних ресурсів, посилення можливостей розвитку територій, які потребують державної підтримки (макро- та мікрорівень)												
<i>Оперативна ціль 1.3</i> Створення умов для реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях в український простір												
<i>Оперативна ціль 1.4</i> Розвиток інфраструктури та цифрова трансформація регіонів												
Стратегічна ціль 2 Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів					++				++			
<i>Оперативна ціль 2.1</i> Розвиток людського капіталу										++	++	++
<i>Оперативна ціль 2.2</i> Сприяння розвитку підприємництва, підтримка інтернаціоналізації бізнесу у секторі		+	++	++			+					

малого та середнього підприємництва												
<i>Оперативна ціль 2.3</i> Підвищення інвестиційної привабливості територій, підтримка залучення інвестицій		++										
<i>Оперативна ціль 2.4</i> Сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів												
Оперативна ціль 2.5. Сталий розвиток промисловості		+	+									
Стратегічна ціль 3 Розбудова ефективного багаторівневого врядування					+				+			
<i>Оперативна ціль 3.1</i> Формування ефективного місцевого самоврядування та органів державної влади на новій територіальній основі							+				+	
<i>Оперативна ціль 3.2</i> Формування горизонтальної та												

вертикальної координації державних секторальних політик та державної регіональної політики												
<i>Оперативна ціль 3.3</i> Побудова системи ефективного публічного інвестування на всіх рівнях врядування												
<i>Оперативна ціль 3.4</i> Розбудова потенціалу суб'єктів державної регіональної політики												
<i>Оперативна ціль 3.5.</i> Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія домашньому насильству та дискримінації												
<i>Оперативна ціль 3.6.</i> Розбудова системи інформаційно-аналітичного забезпечення та розвиток управлінських навичок для прийняття рішень, що базуються на об'єктивних даних та просторовому плануванні											+	

У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

Таблиця 27.

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПЕРІОД 2021 – 2027 РОКІВ

Стратегічні та оперативні цілі	Стратегічна ціль 1 Економічне зростання громади	Оперативна ціль 1.1. Інвестиційна привабливість та позитивний імідж громади	Оперативна ціль 1.2. Підтримка розвитку місцевого малого та середнього бізнесу	Оперативна ціль 1.3. Підтримка й розвиток туристичного потенціалу громади	Стратегічна ціль 2 Підвищення якості життя в громаді	Оперативна ціль 2.1. Благоустрій та модернізація соціальної інфраструктури	Оперативна ціль 2.2. Підвищення якості послуг в громаді	Оперативна ціль 2.3. Безпечне довкілля	Стратегічна ціль 3. Посилення людського потенціалу громади	Оперативна ціль 3.1. Згуртованість та мобільність мешканців громади	Оперативна ціль 3.2. Активізація населення громади та залучення їх в процеси формування, прийняття рішень щодо розвитку громади	Оперативна ціль 3.3. Партнерство та співробітництво з іншими громадами
Стратегічна ціль 1 ЕКОНОМІКА: високотехнологічна, продуктивна, експортоорієнтована	++				+				+			
<i>Оперативна ціль 1.1</i> Розвиток підприємницьких ініціатив та бізнес-екосистем		+	++	+			+				+	+
<i>Оперативна ціль 1.2</i> Інтернаціоналізація бізнесу		++	+	+			+					
<i>Оперативна ціль 1.3</i> Маркетинг і брендинг території		++	++	++				+				
<i>Оперативна ціль 1.4</i> Розвиток інноваційного сектору в економіці регіону		+	+									

Стратегічна ціль 2 ЛЮДИ: професійні, адаптивні, згуртовані	+				+				++			
<i>Оперативна ціль 2.1</i> Висока якість управлінських кадрів							+					
<i>Оперативна ціль 2.2</i> Якісна система освіти					++		++		+		+	+
<i>Оперативна ціль 2.3</i> Ефективна система охорони здоров'я					++		++		+		+	+
<i>Оперативна ціль 2.4</i> Посилення регіональної згуртованості та взаємодії					+	+	+	+	++	++	+	++
Стратегічна ціль 3 ВИСОКА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ: екологія, безпека, інфраструктура	+				++				+			
<i>Оперативна ціль 3.1</i> Екологічна безпека та збереження довкілля			+					++				
<i>Оперативна ціль 3.2</i> Безпека населення та територій						+	+					
<i>Оперативна ціль 3.3</i> Розвиток і модернізація інфраструктури						++	+			+		+
<i>Оперативна ціль 3.4</i> Просторовий розвиток та цифрова трансформація регіону		+				+	+					

SMART-спеціалізація регіону С1. Інноваційні агротехнології, глибока переробка сільськогосподарської продукції, висока якість продуктів харчування	+											
<i>С. 1.1. Технології переробки сільськогосподарської продукції</i>		+	+									
<i>С. 1.2. Технології просування сільськогосподарської продукції</i>		+	+									
<i>С. 1.3. Якість та безпека харчових продуктів</i>		+	+									
SMART-спеціалізація регіону С. 2 Розвиток ІТ-галузі та інформаційно-комунікаційних технологій												
<i>С. 2.1. Інновації інформаційно-комунікаційних технологій в секторі регіональної економіки</i>												

У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

Стратегічна ціль 1. Економічне зростання громади

Звенигородська міська громада має доволі вигідне географічне розташування, яке забезпечує їй сполучення з обласним центром, можливості для автомобільних та залізничних перевезень. Переважна частина ґрунтів на її території представлені чорноземами, що створює умови для подальшого розвитку агропромислового сектору. Діючі на території громади агропромислові підприємства та поодинокі переробні, мають збут за межами громади, стимулюватимуть покращення існуючих інвестиційних і адміністративних умов для діяльності суб'єктів господарювання в громаді.

Вільні земельні ділянки несільськогосподарського призначення, окремі промислові, інфраструктурні об'єкти громади можуть бути запропоновані для інвесторів. За умов поступового покращення українського інвестиційного клімату, у середньостроковій перспективі можна очікувати зростання зацікавленості внутрішніх та зовнішніх інвесторів до відкриття нових виробничих потужностей в регіоні, Україні. Найбільшу користь від цього процесу зможуть отримати ті громади, які вже у найближчий час докладуть максимум зусиль до формування умов та інфраструктури підтримки бізнесу, підготовки інвестиційних об'єктів, забезпечення якісної промоції своїх інвестиційних можливостей, спрощення дозвільної системи.

Процес формування та становлення громади спричинив необхідність шукати нові підходи в забезпеченні потреб, вирішення за давнених проблем в розвитку та віднайдіння нових економічних форм і можливостей, якими може скористатися громада.

Ці та інші можливості були розглянуті членами Робочої групи з розробки Стратегії розвитку Звенигородської міської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та знайшли відображення у 3 оперативних цілях та 11 завданнях, через які планується досягати цю стратегічну ціль та як наслідок наблизитися до втілення бачення розвитку.

Діяльність у межах Стратегічної цілі 1 узгоджується зі Стратегічними цілями 1 та 3 Стратегії розвитку Черкаської області на 2021 – 2027 рр.

Досягання стратегічної цілі пропонується через наступну структуру оперативних цілей, завдань і можливих сфер їх реалізації через програми, проекти, заходи.

Оперативна ціль 1.1.

Інвестиційна привабливість та позитивний імідж громади		
Завдання	Можливі сфери реалізації (заходи/проекти)	Очікувані результати/Індикатори успішності
1.1.1. Розробка нових генеральних планів населених пунктів громади, просторової, планувальної та землевпорядної документації	Виготовити нові генеральні плани сільських населених пунктів громади та розробити комплексний план просторового розвитку громади Постійно оновлювати іншу важливу містобудівну документацію громади. Дослідити, організувати та впровадити геоінформаційну систему (ГІС) просторового розвитку Звенигородської ТГ. Розробити та запустити графічні, інтерактивні карти просторового планування розвитку громади в т.ч. і на сайті громади. <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЄКТИ:</u> 1. Розробити комплексний план просторового розвитку Звенигородської ТГ 2. Розробити та запустити ГІС комплексного плану просторового розвитку громади	
1.1.2. Розробка та запровадження стандартів залучення й супроводу інвесторів	Розробити та затвердити Положення про стандарти залучення й супроводу інвесторів у Звенигородську громаду Зібрати та систематизувати інформацію про	

	інвестиційні ресурси громади Розробити інвестиційний паспорт громади Запустити власний інвестиційний портал чи створити інформаційний ресурсу «Інформація інвестору» на сайті громади Забезпечити процес супроводу інвестора в громаді <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЄКТИ:</u> 1. Розробити та затвердити Положення про стандарти залучення й супроводу інвесторів у Звенигородську громаду 2. Розробити інвестиційний паспорт громади	
1.1.3. Промоція інвестиційних можливостей громади	Забезпечити підготовку маркетингових матеріалів на українській та англійській мовах Розробити і постійно оновлювати презентаційні матеріали, промо відеоролики та розміщувати їх на офіційній веб-сторінці міської ради Забезпечити оновлення інформації про інвестиційні можливості громади та її подання до каталогу Greenfields&Brownfields Черкаської області Забезпечити підготовку промоційної продукції та її розміщення на порталі Invest in Cherkasy region Черкаської обласної державної адміністрації Налагодити тісну співпрацю та обмін інформацією з профільним департаментом Черкаської ОДА, установою «Черкаська агенція регіонального розвитку», урядовим офісом із залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest Забезпечити повідомлення та участь представників громади в інвестиційних, економічних форумах, проектах МТД, що дасть можливість поширити інформацію про громаду, налагодити ділові зв'язки з можливими партнерами Забезпечити поширення інвестиційного паспорту громади в мережу торгово-промислової палати України, посольства України за кордоном, іноземні посольства в Україні <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЄКТИ:</u> 1. Розробити і постійно оновлювати презентаційні матеріали, відео проморолики та розміщувати їх на офіційній веб-сторінці міської ради 2. Налагодити тісну співпрацю та обмін інформацією з профільним департаментом Черкаської ОДА, установою «Черкаська агенція регіонального розвитку», урядовим офісом із залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest Забезпечити поширення інвестиційного паспорту громади в мережу торгово-промислової палати	

	України, посольства України за кордоном, іноземні посольства в Україні	
1.1.4. Підготовка земельних ділянок та об'єктів для залучення інвестицій в т.ч. через участь в державних та міжнародних програмах технічної допомоги	Здійснити інвентаризацію наявних земельних ділянок та об'єктів нерухомості в межах і поза межами населених пунктів громади Запровадити практику ведення реєстру (бази) нерухомого майна Брати участь в державних та міжнародних програмах технічної допомоги задля напрацювання привабливих інвестиційних пропозицій Сформувати інвестиційні пропозиції за визначеними ділянками/об'єктами як потенційно привабливими для інвестування Створити Індустріальний парк поряд з ділянкою автошляху національного значення Н16 <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЄКТИ:</u> Сформувати інвестиційні пропозиції за визначеними ділянками/об'єктами як потенційно привабливими для інвестування Створити Індустріальний парк поряд з ділянкою автошляху національного значення Н16	

Оперативна ціль 1.2.

Підтримка розвитку місцевого малого та середнього бізнесу		
Завдання	Можливі сфери реалізації (заходи/проекти)	Очікувані результати/Індикатори успішності
1.2.1. Формування системи інформаційно-консультаційної підтримки щодо можливостей розвитку місцевого бізнесу. Активізація діалогу місцевої влади та бізнесу	Вивчати та переймати методи успішних інформаційних кампаній з популяризації підприємництва в громаді Запровадити у співпраці з партнерами (місцевий бізнес, громадські організації) інформаційну кампанію з популяризації переваг підприємництва в громаді та сплати податків Сприяти участі представників місцевого мікро-, малого та середнього підприємництва в презентаційних заходах, навчальних програмах, міжнародних проєктах в т.ч. – і за межами громади Забезпечити інформування про можливості взаємодії з підприємцями інших територіальних громад регіону, України Запровадити практику діалогу влади та бізнесу (рада підприємців, рада місцевих інвесторів, бізнес-сніданки з владою тощо) щодо виявлення потреб/проблем сторін Поширювати успішні приклади соціального підприємництва	
1.2.2. Формування інституційної та інфраструктурної	Налагодити тісну співпрацю та обмін інформацією з профільним департаментом Черкаської ОДА, установою «Черкаська агенція	

підтримки підприємництва	регіонального розвитку», урядовим офісом з розвитку підприємництва та експорту Вивчати та переймати успішні ініціативи інституцій підтримки підприємництва (таких як Центр підтримки підприємництва, пункт підприємця, Агенція місцевого економічного розвитку громади, Інститут розвитку громади, Школа підтримки підприємництва молоді, жінок та ін.) в інших громадах України, їх економічної моделі існування, порядку заснування тощо Налагодити систему ефективного сільськогосподарського дорадництва в громаді Створити пункт підтримки підприємця при місцевому Центрі надання адміністративних послуг Створити бізнес-простір (бізнес-центр або бізнес-коворкінг) в м. Звенигородка у співпраці з зацікавленими сторонами та залученими партнерами <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> 1. Створити пункт підтримки підприємця при місцевому Центрі надання адміністративних послуг 2. Створити багатофункціональний бізнес-простір (бізнес-центр або бізнес-коворкінг чи центр розвитку креативної економіки) в м. Звенигородка у співпраці з зацікавленими сторонами та залученими партнерами	
1.2.3. Активізація мікро-фінансової підтримки в започаткуванні та веденні бізнесу в громаді	Дослідження потреб та проблем місцевого бізнесу в сфері отримання фінансової підтримки Забезпечити інформування зацікавлених представників місцевого бізнесу про обласні, державні та міжнародні програми фінансової підтримки господарюючих суб'єктів Розробити та запустити місцеву програму підтримки й розвитку підприємництва в громаді в т.ч. крафтової та органічної продукції <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> Розробити та запустити місцеву програму мікро-фінансової підтримки й розвитку підприємництва в громаді в т.ч. з виробництва крафтової та органічної продукції	Зростання видів ЕД Зростання кількості товаровиробників в т.ч. крафтової та органічної продукції та надавачів послуг/робіт Зростання рівня зайнятості Зростання податкових надходжень до бюджету громади
1.2.4. Популяризація місцевого виробника за межами громади. Підтримка співпраці та партнерства місцевого бізнесу	Розробити каталог в т.ч. електронний, мапу місцевого виробника/надавача послуг та їх постійне оновлення Розробити бренд-корзину локальних виробників продуктів (в т.ч. крафтових, органічних продуктів, напоїв) Підтримувати кампанії з просування місцевої продукції Допомагати організації та проведенню заходів з	

	популяризації та брендингу локальних товаровиробників (ярмарки, виставки, форуми, тренінги, воркшопи тощо) для місцевого бізнесу як в громаді так і поза її межами <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> Розробити бренд-корзину локальних виробників продуктів	

Оперативна ціль 1.3.

Підтримка й розвиток туристичного потенціалу громади		
Завдання	Можливі сфери реалізації (заходи/проекти)	Очікувані результати/Індикатори успішності
1.3.1. Співпраця та спільна проектна діяльність місцевої влади і музейних, туристичних закладів громади	Досліджувати потреби та проблеми зацікавлених сторін в сфері розвитку туристичного потенціалу громади Запровадити традицію діалогових зустрічей з зацікавленими сторонами Створити робочу групу з розвитку туристичного потенціалу громади Розробити, затвердити і передбачити фінансування Програми розвитку туристичної привабливості громади Сформувати мапу потенційних, перспективних проектних ідей в сфері розвитку туристичного потенціалу громади Забезпечити участь зацікавлених сторін в проектах МТД щодо розвитку туристичного потенціалу громади <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> 1. Розробити, затвердити і передбачити фінансування Програми розвитку туристичної привабливості громади 2. Сформувати мапу потенційних, перспективних проектних ідей в сфері розвитку туристичного потенціалу громади	
1.3.2. Розробка туристичних продуктів та облаштування туристичних маршрутів	Дослідити та створити реєстр (базу даних та фото банк) об'єктів потенційно привабливих туристу в т.ч. наповнення відповідного веб-ресурсу Розробити перелік, описи та мапу локальних туристичних маршрутів громади Забезпечити благоустрій та облаштування ключових туристичних маршрутів Сформувати базу місцевих майстрів народного мистецтва, з виготовлення сувенірів тощо. Сформувати замовлення на проектування, дизайн сувенірної продукції з символікою громади та/чи туристичним брендом громади. Розробити, виготовити та поширювати промоційні туристичні матеріали (сувенірна	

	продукція, інформаційні матеріали, листівки тощо) Розробити та популяризувати туристичний паспорт громади, міні-путівник для туриста (двомовний UA і EN) Забезпечити участь зацікавлених сторін з громади в регіональних, всеукраїнських туристичних виставках Організовувати та проводити у співпраці з іншими територіальними громадами спільні заходи, що орієнтовані на залучення туристів <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> 1. Розробити та популяризувати туристичний паспорт громади, міні-путівник для туриста (двомовний UA і EN) 2. Забезпечити благоустрій та облаштування ключових туристичних маршрутів	
1.3.3. Туристична промоція громади	Забезпечити системну промоцію туристичного потенціалу громади через ЗМІ, інтернет-ресурси Інтеграція інформації про туристичний потенціал громади та її туристичні об'єкти в регіональні промоційні продукти, в тому числі в туристичний портал Черкаської області Розробити та просувати туристичний бренд громади Підтримка щорічних тематичних локальних фестивалів та запровадження нових, що приваблюватимуть туристів Запровадити подієвий календар тематичних локальних фестивалів <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> Розробити та просувати туристичний бренд громади	

Стратегічна ціль 2. Підвищення якості життя в громаді

Під час напрацювання стратегії Робоча група врахувала особливості, переваги та недоліки громади, територія якої є частиною однойменного району та зосереджена в центральній частині Черкаської області. Ці території протягом тривалого часу перебувають під впливом ряду проблем, серед яких дещо нижча, в сільській місцевості, ступінь комфорту та безпеки проживання (недостатня забезпеченість комунальною, дорожньою інфраструктурою, потреба в підвищенні рівня якості освіти й охорони здоров'я, порівняно слабка забезпеченість Інтернетом окремих територій громади тощо), пасивність місцевого населення і його низька включеність в суспільні та економічні процеси. Ці проблеми є головною причиною міграції населення з невеликих населених пунктів у великі міста, причому першими залишають поселення молоді люди та кваліфіковані працівники. Стратегія розвитку Звенигородської громади передбачає реалізацію цілого ряду проектів, які можуть вплинути на підвищення якості життя в населених пунктах громади.

Ці та інші можливості були розглянуті членами Робочої групи зі стратегічного планування та знайшли відображення у 3 оперативних цілях та 10 завданнях, через які планується досягати цю стратегічну ціль та відповідно наблизитись до сформованого бачення розвитку громади.

Діяльність у межах стратегічної цілі 2 узгоджується зі стратегічними цілями 2 та 3 Стратегії розвитку Черкаської області 2021 – 2027 рр.

Досягнення стратегічної цілі пропонується через наступну структуру операційних цілей та завдань.

Оперативна ціль 2.1.

Благоустрій та модернізація соціальної інфраструктури громади		
Завдання	Можливі сфери реалізації (заходи/проекти)	Очікувані результати/Індикатори успішності
2.1.1. Покращення дорожньої інфраструктури громади (ремонт доріг місцевого значення, тротуарів, розвиток вело інфраструктури, розмітка, маркування)	Визначити пріоритетність проведення ремонтних робіт з підвищення стану дорожньо-транспортної інфраструктури в населених пунктах громади, які цього потребують Розробити та реалізувати комплексний підхід ремонту не центральних автомобільних доріг, мостів та дорожньої інфраструктури з прокладанням тротуарів, велодоріжок, маркуванням пішохідних переходів та ін. з впровадженням елементів без бар'єрного середовища та універсального дизайну Регулярно розробляти необхідну проектно-кошторисну документацію Забезпечити якісний ремонт дорожньо-транспортної громади	Десятки кілометрів якісної, сучасної дорожньої інфраструктури громади/Переважна більшість соціально важливих об'єктів громади пов'язані кілометрами сучасної дорожньої інфраструктури/Скорочено час доїзду до центру громади, особливо з віддалених сіл громади
2.1.2. Реконструкція та нові технологічні рішення в інфраструктуру водозабезпечення та водовідведення	Проаналізувати якість водозабезпечення сіл громади, які входять в громаду з метою визначення доцільності проведення нових ліній водоводу (або завершення будівництва існуючих). Забезпечити оцінку та моніторинг поточного стану справ з водопостачання/водовідведення населених пунктів громади та якості води, яка подається в оселі Забезпечити оцінку та моніторинг існуючої економічної обґрунтованості тарифів на водопостачання та водовідведення	Капітально відремонтовані кілометри зношених, аварійних водопровідних мереж в громаді/Поліпшено якість питної води, яка подається в оселі/Запроваджено сучасне технологічне рішення з функціонування очисних споруд/Зменшено навантаження на місцевий бюджет в частині експлуатації очисних

	Визначити ряд можливостей громади і сформулювати послідовні заходи з поліпшення ситуації, особливо в частині водопровідних мереж, очисних споруд тощо Вивчати та залучати досвід інших громад в галузі реконструкції та впровадження нових технологічних рішень в інфраструктуру водозабезпечення та водовідведення Капітальний ремонт водопровідних мереж м. Звенигородка Нове будівництво очисних споруд в м. Звенигородка Капітальний ремонт зовнішніх мереж водопроводу м. Звенигородка Технологічне обладнання для гідравлічного очищення, розчищення водних об'єктів та установок в Звенигородській територіальній громаді Модернізація лабораторії контролю на комплексі водоочисних споруд шляхом оснащення сучасним європейським контрольно-вимірювальним обладнанням у Звенигородській територіальній громаді Будівництво штучного джерела води на пожежні та господарські потреби для Моринського НВК Забезпечити вчасне та якісне виготовлення проектно-кошторисної документації <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> Капітальний ремонт водопровідних мереж м. Звенигородка Нове будівництво очисних споруд в м. Звенигородка Технологічне обладнання для гідравлічного очищення, розчищення водних об'єктів та установок в Звенигородській територіальній громаді Модернізація лабораторії контролю на комплексі водоочисних споруд шляхом оснащення сучасним європейським контрольно-вимірювальним обладнанням у Звенигородській територіальній громаді	споруд, об'ємів стічних вод
2.1.3. Запровадження нових технологій та розумних рішень в благоустрій громади (вуличне освітлення, вуличні системи відеоспостереження, безбар'єрність громадських, спортивних, паркових,	Вивчати та переймати досвід інших громад області, України, закордонний досвід щодо запровадження технологій та розумних рішень в благоустрій громади Вивчати та переймати досвід інших громад області, України, закордонний досвід в частині ревіталізації міських, сільських просторів та їх безбар'єрності Залучати місцевих мешканців до визначення пріоритетних об'єктів, територій в громаді та	Реалізація Програми ревіталізації міських, сільських просторів/ Реалізація Програми smart місто-smart громада/Запущено систему вуличного відеоспостереження/Не менше 3-х громадських, вуличних просторів

дитячих просторів). Ревіталізація міських та сільських просторів	формування проектних рішень щодо ревіталізації цих просторів Сформувати перелік пріоритетних територій, громадських, спортивних, паркових, дитячих просторів просторів в населених пунктах громади Розробити, провести громадські обговорення та затвердити місцеву Програму ревіталізації міських, сільських просторів Підготовка проектів з ревіталізації міських, сільських просторів та залучення під них ресурсів Участь в державних програмах, в програмах МТД щодо ревіталізації просторів, їх реконструкції, ремонту, трансформації Забезпечити енергоефективне вуличне освітлення в сільських населених пунктах громади, не головних вулицях м. Звенигородка, в громадських просторах Розвивати співпрацю з місцевою поліцією в сфері впровадження безпекових ініціатив («гаряча лінія», безпековий чат-бот місцевої поліції, безпека на дорогах тощо) Розробити та запровадити Програму smart місто-smart громада <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> 1. Розробити, провести громадські обговорення та затвердити місцеву Програму ревіталізації міських, сільських просторів 2. Розробити та запровадити Програму smart місто-smart громада	в м. Звенигородка та від 5-ти в сільських населених пунктах громади ревіталізовано згідно проектів ревіталізації міських, сільських просторів/Зріс рівень безпеки в громаді/В інформаційному просторі 5 і більше згадок про зростання рівня безпеки та комфорту проживання в Звенигородській громаді
2.1.4. Поліпшення матеріально-технічної бази та енергонезалежності місцевих комунальних підприємств, закладів, установ	Забезпечити оновлення та розширення матеріально-технічної бази місцевих комунальних підприємств, закладів, установ (за потребою, згідно функціоналу) Провести енергоаудит будівель усіх закладів, установ соціальної та бюджетної сфери громади та формування бази техніко-економічних показників цих будівель Сформувати інформаційну базу характеристик будівель усіх закладів, установ соціальної та бюджетної сфери громади та рекомендацій щодо реалізації проектів з енергозбереження і використання відновлюваних джерел енергії Сформувати перелік пріоритетних об'єктів для проведення комплексної термомодернізації на підставі даних енергоаудиту Запровадити систему моніторингу споживання енергетичних ресурсів та систем	

	енергетичного менеджменту в усіх закладах, установах соціальної та бюджетної сфери Запровадити систему енергетичного менеджменту з визначенням відповідальних посадових осіб, затвердженням відповідних посадових інструкцій, порядків збору та аналізу інформації, а також системи стимулювання працівників Вивчити можливість та створити єдину інформаційну базу системи енергомоніторингу Забезпечити вивчення та впровадження інноваційних підходів до збору, аналізу даних щодо енергоспоживання в громаді	

Оперативна ціль 2.2.

Підвищення якості послуг в громаді		
Завдання	Можливі сфери реалізації (заходи/проекти)	Очікувані результати/Індикатори успішності
2.2.1. Поліпшення якості та доступності освітніх послуг в громаді. Різноманіття позашкільної освіти.	Забезпечити оцінку поточного стану будівель закладів освіти, визначення подальших дій (капітальний ремонт, модернізація, реконструкція, виготовлення ПКД) та здійснення заходів з благоустрою їхньої території Забезпечити дошкільні, шкільні, позашкільні заклади освіти громади сучасним тематичним обладнанням, технікою (мультимедійне, лабораторне, з елементами ігровізації, роботизації, навчальне програмне забезпечення тощо) Стимулювати запровадження інформаційних, проектних, ігрових технологій, STEM в навчальний процес шляхом підвищення вмінь і навичок вчителів шкіл громади Оновити бібліотечний фонд шкіл громади Запровадити систему оцінки якості роботи кадрового потенціалу в галузі освітніх послуг в громаді Створити умови для утримання й мотивації кваліфікованих кадрів, залучення молодих спеціалістів (наприклад, підготовка соціального житла) Розробити систему заходів, стимулів, мотивації з підвищення кваліфікації освітянського персоналу Провести оцінку потреб дітей громади в розвиткових позашкільних навчальних програмах Визначити найбільш оптимальні варіанти	

	надання позашкільної освіти дітям, які проживають на території громади та можливості фінансової та/або організаційної підтримки з їхньої реалізації Надавати допомогу (формування системи стимулів та заохочень) громадським організаціям, які готові будуть розвивати позашкільну освіту в громаді <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> 1. Забезпечити дошкільні, шкільні, позашкільні заклади освіти громади сучасним тематичним обладнанням (мультимедійне, лабораторне, з елементами ігровізації, роботизації, навчальне програмне забезпечення тощо) 2. Стимулювати запровадження інформаційних, проектних, ігрових технологій, STEM в навчальний процес шляхом підвищення вмінь і навичок вчителів шкіл громади	
2.2.2. Поліпшення якості та доступності медичних послуг в громаді	Запровадити систему оцінки якості роботи медичного персоналу в громаді Створити умови для утримання й мотивації кваліфікованих кадрів, залучення молодих спеціалістів (наприклад, підготовка соціального житла) Розробка системи заходів з підвищення кваліфікації медичного персоналу Забезпечити оновлення медичного обладнання та виробів медичного призначення в закладах первинної медико-санітарної допомоги (за потребою) <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> Забезпечити оновлення медичного обладнання та виробів медичного призначення в закладах первинної медико-санітарної допомоги (за потребою)	
2.2.3. Поліпшення якості та доступності адміністративних, соціальних та інших послуг різним категоріям населення громади	Спрощення і автоматизація процесу надання адміністративних, соціальних послуг та підвищення їхньої сервісності Підтримка та розвиток Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) Розширювати перелік адміністративних послуг, які надаються в громаді а також відкриття сектору надання соціальних послуг, в перспективі надання послуг з підтримки підприємництва	

	Налагодити роботу віддалених пунктів надання адміністративних послуг Досліджувати потреби мешканців населених пунктів громади або таких, що не є в складі Звенигородської громади з метою організації надання адміністративних послуг <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> 1. Підтримка та розвиток Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) 2. Налагодити роботу віддалених пунктів надання адміністративних послуг	

Оперативна ціль 2.3.

Безпечне довкілля

Завдання	Можливі сфери реалізації (заходи/проекти)	Очікувані результати/Індикатори успішності
2.3.1. Запровадження комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами	Розробити нормативне, організаційне, інформаційне забезпечення сфери поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ) в громаді Розробити та запровадити систему роздільного збору ТПВ населенням громади Організувати повне охоплення території громади послугами з організації роздільного збору, вивезення і утилізації ТПВ Запуск сміттесортувальної станції та налагодження збуту вторинної сировини Розробити і запровадити систему стимулів, пов'язаних зі зменшенням негативного впливу людини на довкілля та популяризації роздільного збору ТПВ згідно чинного законодавства; Створити мапу стихійних звалищ ТПВ на території громади і розробити план заходів з їхнього виникнення та протидії поширення Сформувати систему штрафів та заохочень щодо населення в боротьбі зі стихійними сміттєзвалищами та протидія їх виникнення Організувати просвітницьку роботу в громаді задля підвищення екологічної культури населення <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> 1. Розробити та запровадити систему роздільного збору ТПВ населенням громади	Місцева програма поводження з ТПВ в громаді з затвердженням фінансуванням/Зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ/Запущено сміттесортувальну станцію

	2. Запуск сміттесортувальної станції та налагодження збуту вторинної сировини	
2.3.2. Спільні екологічні ініціативи з суб'єктами господарювання в громаді	Започаткувати традицію діалогу з ключовими суб'єктами господарювання в громаді щодо екологічної безпеки (якість ґрунтів, ґрунтових вод, збереження біорізноманіття екосистем громади) Надавати організаційну, інформаційну підтримку місцевим громадським організаціям та громадським ініціативним групам, які контролюватимуть виконання екологічних норм з боку підприємств, установ, організацій розташованих на території громади Допомога в проведенні еко заходів в громаді частково за рахунок місцевого бюджету та/або з залучених ресурсів	Напрацювання спільних екологічних ініціатив, рішень/Зменшення кількості скарг з боку мешканців щодо шкоди здоров'ю, майну їх домогосподарств від діяльності аграрних підприємств
2.3.3. Підтримка екологічних ініціатив населення громади	Залучити старост, профільних фахівців, активних мешканців населених пунктів громади до визначення ключових екологічних проблем громади та формування переліку екологічних ідей, проектів і залучення на їх реалізацію ресурсів Розробка та впровадження екологічних ініціатив на території громади Участь в проектах міжнародної технічної допомоги в галузі збереження довкілля та зменшення негативного впливу людей на нього СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ 1. Розробка та впровадження екологічних ініціатив на території громади 2. Участь в проектах міжнародної технічної допомоги в галузі збереження довкілля та зменшення негативного впливу людей на нього	

Стратегічна ціль 3. Посилення людського потенціалу громади

Проведений соціально-економічний аналіз та опитування мешканців і бізнесу громади виявив, що Звенигородській ТГ притаманний ряд негативних явищ, зокрема: низька економічна, ділова активність місцевого населення, низька згуртованість мешканців громади, націленість на співпрацю та партнерство, значний рівень патерналістських, індивідуалістичних настроїв у людей, і водночас низький рівень їх залучення в суспільні, економічні процеси.

В ході підготовки цього документу було визначено, що Звенигородська громада має стати громадою ініціативних, суспільно та економічно активних людей. Це означає, що мають бути змінені існуючі стереотипи поведінки тому місцева влада має проявити ініціативу щодо об'єднання зусиль всіх зацікавлених сторін в громаді з метою формування території комфортного і безпечного проживання.

Консолідація всіх учасників процесу навколо реалізації Стратегії розвитку є важливою і можливою за умови їхнього залучення в цей процес, активізації громадських структур, підвищення залученості представників бізнесу, громадськості в соціально-економічному, інфраструктурному розвитку громади. Влада мусить забезпечити ефективну систему комунікації з громадою та позитивний вплив на свідомість громадян, культурне, екологічне та естетичне виховання дітей, молоді та формування успішної системи якісних впливів на дорослих, стимулювання представників місцевого бізнесу до активної участі в розвитку громади.

В ході підготовки цього документу було визначено, що Звенигородська громада має стати громадою згуртованих, націлених на співпрацю та партнерство людей, об'єднаних. Це означає, що мають бути змінені існуючі стереотипи поведінки (пасивного споглядання та споживання).

Ці та інші можливості були розглянуті членами робочої групи зі стратегічного планування і знайшли відображення у 3 оперативних цілях та 8 завданнях, через які планується досягти стратегічну ціль 3.

Діяльність у межах стратегічної цілі 3 узгоджується зі стратегічною ціллю 2 Стратегії розвитку Черкаської області 2021 – 2027 рр.

Досягання Стратегічної цілі 3 пропонується через наступну структуру оперативних цілей та завдань.

Оперативна ціль 3.1.

Згуртованість та мобільність мешканців громади		
Завдання	Можливі сфери реалізації (заходи/проекти)	Очікувані результати/Індикатори успішності
3.1.1. Запровадження системи транспортної доступності населених пунктів громади	Організовувати громадські обговорення та визначені пріоритетів поліпшення транспортної доступності на території громади Визначити та обрахувати перспективи запровадження громадського транспорту між населеними пунктами громади Облаштувати та запустити місцеві громадські перевезення <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> Облаштувати та запустити місцеві громадські перевезення	
3.1.2. Підтримка й розвиток соціально-культурного розмаїття громади	Забезпечити оцінку поточного стану будівель закладів культури Визначити перспективи подальшого утримання (капітального ремонту, модернізації, реконструкції) закладів культури, їх розвитку, знесення та/або будівництва нових з урахуванням потреб і	

	можливостей громади Сприяти розвитку культурних осередків, гуртків тощо та забезпечувати їх сучасним реквізитом, інструментами, інвентарем Забезпечувати участь місцевих мистецьких, творчих колективів громади у виїзних заходах серед територіальних громад, а також на рівні регіону, України (фестивалі, форуми, ярмарки, концерти тощо); Популяризувати здоровий спосіб життя в громаді шляхом забезпечення можливості проведення спортивних змагань, конкурсів, свят, кубків громади з футболу, міні-футболу, волейболу, настільного тенісу, зимових видів спорту тощо Забезпечити підтримку місцевих ініціатив з популяризації здорового способу життя в громаді Забезпечити оцінку поточного стану будівель, територій закладів спорту Визначити перспективу їхнього подальшого утримання (капітального ремонту, модернізації, реконструкції) та розвитку, знесення та/або будівництва нових з урахуванням потреб і можливостей громади Сприяти розвитку спортивних гуртків, секцій тощо та забезпечувати їх сучасним спортивним інвентарем Організовувати спортивні змагання, спартакіади, в т. ч. – з іншими громадами Черкащини та з інших областей України Розробити та запровадити місцеву програму зі згуртування мешканців населених пунктів громади Формувати локальний патріотизм, визначити та популяризувати самобутність Звенигородської громади шляхом організації та проведення тематичних локальних фестивалів Підвищувати рівень обізнаності дітей та молоді щодо продовження місцевих традицій, народних промислів, ремесл в поєднанні з сучасними технологіями; Ініціювати нові свята Звенигородської громади задля формування спільних традицій громади у вигляді мистецьких, патріотичних, кулінарних та ін. фестивалів, дня громади тощо з залученням місцевих творчих, мистецьких колективів	
3.1.3. Програми соціальної	Започаткувати діалог влади й молоді	

інтеграції молоді, дорослих, людей поважного віку міської та сільської місцевості	громади через формування та підтримку молодіжної ради громади, молодіжного парламенту, залучати представників молоді до тематичних робочих груп Стимулювати та підтримувати молодіжні ініціативи Налагодити систему інформування різних спільнот молоді про сучасні можливості навчання, відкриття власної справи, проектної діяльності, обміну досвідом як в Україні так і за кордоном Облаштовувати молодіжні освітні, креативних простори такі як молодіжний Hub, відкритий молодіжний простір, майстерня молодіжних ініціатив тощо Розробити та затвердити місцеву програму підтримки молоді <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> Розробити та затвердити місцеву програму підтримки молоді Облаштовувати молодіжні освітні, креативних простори такі як молодіжний Hub, відкритий молодіжний простір, майстерня молодіжних ініціатив тощо.	

Оперативна ціль 3.2.

Активізація населення громади та залучення їх в процеси формування, прийняття рішень щодо розвитку громади		
Завдання	Можливі сфери реалізації (заходи/проекти)	Очікувані результати/Індикатори успішності
3.2.1. Стимулювання розвитку громадського середовища, громадських ініціативних груп, органів самоорганізації населення	Запровадити on-line комунікацію влади та громадськості в сфері надання послуг Запровадити практику діяльності тематичних робочих груп із залученням активних мешканців громади в т.ч. сільської місцевості Залучати мешканців громади до прийняття рішень через громадські консультації, громадські обговорення, круглі столи, електронні петиції тощо Облаштувати місцеві дошки оголошень, інформування громади Забезпечити зворотній зв'язок з владою на сайті громади та в соціальних мережах Забезпечити системне висвітлення діяльності місцевої влади Стимулювати заходи із залученням населення старшого віку, в т.ч. - через створення для останніх зручних платформ для спілкування і обміну думками з представниками влади	

	Актуалізувати механізми участі громадян в прийнятті рішень через залучення громадських організацій та громадських активістів Створювати інформаційно-ресурсні центри (громадський центр/простір, центр розвитку особистості, громадський коворкінг) доступу до соціально значимої інформації, забезпеченого точками доступу до швидкісного Інтернету (в т.ч. на базі сільських бібліотек, будинків культури) Популяризувати переваги й можливості діяльності інститутів громадянського суспільства в т.ч. в рамках програм міжнародної технічної допомоги Сприяти участі активних мешканців громади в регіональних, всеукраїнських заходах з можливостей для розвитку інститутів громадянського суспільства та розвитку громади Популяризувати співпрацю та партнерство між владою, бізнесом і громадськістю Підтримувати формування та розвиток органів самоорганізації населення (комітети, вуличками, квартальні тощо)	
3.2.2. Підтримка громадських ініціатив мешканців громади. Розвиток громадських просторів	Дослідити досвід українських громад із запровадження Громадського бюджету Запустити Громадський бюджет громади або Конкурс громадських ініціатив або Конкурс проектів старостинських округів Відслідковувати та поширювати новини грантових програм і конкурсів спрямованих на розвиток громадських ініціатив та систематично інформувати цільову групу про їхні переваги Започаткувати співпрацю з Агенцією регіонального розвитку та іншими інституціями націленими на розвиток громадських ініціатив в громадах, регіоні, Україні Дослідження досвіду з формування та діяльності місцевих Фондів розвитку громад для надання ресурсної, організаційної, консультаційної допомоги місцевим громадським організаціям Створювати інформаційно-ресурсні центри (громадський центр/простір, центр розвитку особистості, громадський коворкінг) доступу до соціально значимої інформації, забезпеченого точками доступу до швидкісного Інтернету (в т.ч. на базі сільських бібліотек, будинків	

	культури) <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> Створювати інформаційно-ресурсні центри (громадський центр/простір, центр розвитку особистості, громадський коворкінг) доступу до соціально значимої інформації, забезпеченого точками доступу до швидкісного Інтернету (в т.ч. на базі сільських бібліотек, будинків культури) Запустити Громадський бюджет громади або Конкурс громадських ініціатив або Конкурс проектів Старостинських округів	
3.2.3. Підтримка молодіжних, жіночих ініціатив	Дослідити досвід українських громад з підтримки молоді, жінок Розробити і затвердити місцеву Програму підтримки й розвитку молодіжних ініціатив Розробити і затвердити місцеву Програму підтримки й розвитку жіночих ініціатив Підтримка жіночих ініціатив сільських населених пунктів Систематично організовувати тематичні навчання для молоді, жінок Школа молодіжного лідерства/Школа молодого політика громади/Школа молодіжних ініціатив/проектів Школа жіночого лідерства <u>СТРАТЕГІЧНІ ПРОЕКТИ:</u> Розробити і затвердити місцеву Програму підтримки й розвитку молодіжних ініціатив Розробити і затвердити місцеву Програму підтримки й розвитку жіночих ініціатив	

Оперативна ціль 3.3. Партнерство та співробітництво з іншими громадами

Завдання	Можливі сфери реалізації (заходи/проекти)	Очікувані результати/Індикатори успішності
3.3.1. Підтримка й розвиток міжмуніципального співробітництва та налагодження партнерства з територіальними громадами для реалізації спільних проектів	Ініціювати та підтримувати участь представників місцевої влади та громадського активу громади в регіональних, всеукраїнських, міжнародних заходах (форуми, конференції, платформи тощо) Налагоджувати співпрацю та партнерство з громадами Черкащини та інших областей Підтримувати активну участь громади в асоціаціях, об'єднаннях ТГ в регіону, Україні	Укладено 10 і більше меморандумів про співпрацю з територіальними громадами/Підписано 5 і більше договорів про співробітництво територіальних громад/Громада має від 5ти міських громад побратимів в Україні/Розроблено 5

	Формувати, ініціювати, лобіювати положення на захист інтересів територіальних громад Відслідковувати та інформувати цільові групи про можливості актуальних програм грантової підтримки розвитку громади Заповнювати та подавати заявки, аплікаційні форми на участь в проектах регіонального, національного та міжнародного рівнів Забезпечувати можливість участі цільових груп в проектах міжмуніципального співробітництва Сформувати спеціальний фонд співфінансування та механізмів його використання під час реалізації пріоритетних проектів для розвитку громади Ініціювати, розробляти, брати участь в реалізації спільних проектів разом з сусідніми територіальними громадами із залученням ресурсів грантових програм, публічних, приватних інвестицій тощо	проектів в галузі співробітництва ТГ/Реалізується 2 проекти в галузі співробітництва ТГ/Реалізовано 1 проект в галузі співробітництва ТГ
3.3.2. Підтримка й розвиток співробітництва та налагодження партнерства з громадами дружніх країн, міст побратимів для реалізації спільних проектів	Вивчати успішні практики співробітництва громад, муніципалітетів в країнах Центральної та Східної Європи, в Молдові, Грузії; Перейматися успішні практики співробітництва громад, муніципалітетів за кордоном Визначити пріоритети співпраці з громадами, муніципалітетами країн Центральної, Східної Європи, Молдови, Грузії тощо Забезпечити комунікацію та укладання меморандумів/угод про співпрацю з потенційними громадами, муніципалітетами Центральної, Східної Європи, Молдови, Грузії тощо Сприяти візитам обміну, стажуванню, спільних круглих столів, діалогів, заходів за участі місцевих делегацій Започаткувати традицію участі місцевої делегації в щорічних іноземних тематичних форумах, виставках (розвитку громад, економічних, інвестиційних, туристичних тощо)	Укладено 5 і більше меморандумів про співпрацю з територіальними громадами/Підписано 3 і більше угод про співробітництво /Громада має від 3-х міських громад побратимів в країнах Центрально, Східної Європи, Молдові, Грузії тощо/Розроблено 3 проекти в галузі співробітництва громад побратимів/Реалізується 2 проекти в галузі співробітництва громад побратимів/Щороку громада представлена на 1 і більше тематичному форумі за кордоном

Очікувані результати:

Реалізація стратегічної цілі 1

Реалізація стратегічної цілі 1 **Економічне зростання громади** у середньо- та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- диверсифікація економічної діяльності (зростання кількості та різноманітності вироблених товарів, наданих послуг);
- розвиток підприємництва і конкурентоспроможності місцевої економіки;
- залучення інвестицій;
- збільшення обсягів виробництва та експорту;
- зростання власних надходжень бюджету;
- створення нових робочих місць, зменшення темпів виїзду населення з громади;
- зростання рівня заробітної плати відносно середньо обласних показників;
- зростання рівня купівельної спроможності мешканців громади відносно середньо обласних показників.

Реалізація стратегічної цілі 2.

Реалізація стратегічної цілі 2 **Підвищення якості життя в громаді** у середньо- та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- покращення інфраструктури громади, особливо – доріг та дорожньої інфраструктури;
- зміцнення матеріально-технічної бази закладів освіти, охорони здоров'я, культури, дозвілля;
- зміцнення людського капіталу, підвищення якості послуг освіти, охорони здоров'я, дозвілля та відпочинку;
- підвищення культури поведінки з ТПВ, вирішення питання стихійних сміттєзвалищ;
- поліпшення стану довкілля в громаді.

Реалізація стратегічної цілі 3

Реалізація стратегічної цілі 3 **Посилення людського потенціалу громади** в середньо- та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- соціально-економічний прогрес жителів громади;
- стратегічний успіх як для окремо взятої організації, так і для соціально-економічного зростання громади в цілому;
- налагодження зв'язку громадськості з владою.
- довіра та взаємо вимогливість в громаді;
- достатня поінформованість;
- відсутність напруження й конфліктності;
- обмін досвідом з іншими громадами;
- підвищення якості послуг;
- покращення здатності освоєння інвестицій та довіра з боку кредиторів.

Припущення та ризики

Загальні припущення, що мають значення для реалізації стратегії, полягають в успішності задекларованих Урядом України реформ, а також ефективності реагування на зовнішні виклики, пов'язані з війною на сході. Наступними важливими припущеннями успішності реалізації цієї Стратегії є доступність коштів державної субвенції на розвиток інфраструктури ТГ, доступність та прозорість фінансових ресурсів Державного фонду регіонального розвитку, а також доступність іншого передбаченого конкретними проектами фінансування для їхнього впровадження. Реалізація у Звенигородській міській територіальній громаді проектів за умови залучення міжнародної технічної допомоги у вигляді грантів сприятиме досягненню позитивних результатів.

Важливим елементом є припущення щодо організації належного кадрового забезпечення громади та налагодження ефективної системи проектного менеджменту. Це передбачає не лише наявність підготовлених спеціалістів, але й їхній подальший розвиток, а також – побудову системи навчання і заміщення кадрів.

Наявність коштів та знань з питань проектного менеджменту, відповідних технічних знань, є важливими загальними припущеннями для успішної реалізації стратегії. Можливості реалізації програми є ускладненими, оскільки Звенигородська міська громада раніше не працювала у режимі довгострокового планування та виконання запланованого. Варто провести значну інформаційну роботу серед місцевого ділового та громадського активу для отримання належної підтримки стратегічних ініціатив та впровадження проектів.

До реалізації стратегії повинні бути залучені громадські організації, програми міжнародної технічної допомоги, державні установи, приватні інвестори зі своїми знаннями, людськими, інформаційними, матеріальними та фінансовими ресурсами.

Деякі проекти з плану реалізації Стратегії можуть бути більш ефективними при застосуванні конкурсних механізмів – доступ до суспільних благ повинен бути забезпечений за прозорими правилами.

Підвищення спроможності місцевого населення та установ і їхня готовність взяти участь та надати підтримку у реалізації програми є наступним важливим припущенням, що допомагає максимально використати сільськогосподарський, туристичний і підприємницький потенціал територій громади. Участь фермерів, сільськогосподарських підприємств та інших суб'єктів розвитку села є особливо важливою для успіху ініціатив зі створення сільськогосподарських кооперативів. Основні ризики, пов'язані зі здійсненням стратегії включають:

- Зниження інвестиційної привабливості країни і регіону;
- Зменшення обсягів, або скасування субвенції на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад;
- Нехтування іншими сільськими територіями на користь головної садиби.
- Нездатність встановити і використовувати зв'язки між населеними пунктами громади.
- Нераціональне використання земель громади, передусім – у аграрному секторі.
- Неможливість встановлення необхідних партнерських відносин та/або отримання критичної маси зацікавлених мешканців, готових підтримати реалізацію конкретних проектів та стратегії в цілому.
- Відсутність місцевих знань та управлінської спроможності для реалізації проектів і відсутність успіхів у мобілізації необхідних ресурсів (коштів).
- Невчасне вирішення соціальних, освітніх, інфраструктурних, екологічних та інших проблем населення.

Рекомендації

Успіх реалізації та сталості результатів кожного проекту базується на розумному врахуванні інтересів громади і приватних інтересів. Тому, де це можливо, необхідне поєднання фінансування з міського бюджету і приватних коштів на додаток до підтримки з держбюджету та програм МТД.

Участь проектів міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС, США), має важливе значення для надання фінансових ресурсів та технічної допомоги, забезпечення управлінського потенціалу і технічних навичок для реалізації стратегії.

Досвід інших регіонів і країн може прискорити реалізацію проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі.

Відповідно до передбачених стратегією цілей, окремі завдання та ідеї проектів можуть бути додані, або змінені в наступні роки під час процедур моніторингу та актуалізації стратегії.

7. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ОНОВЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ

Реалізація завдань стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними структурами виконкому ради за участі багатьох партнерів, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Система управління стратегією має два рівні: політичний та технічний. Політичний рівень забезпечує особисто голова громади, виконавчий комітет та рада. На цьому рівні заслуховуються та затверджуються звіти Комітету з управління впровадженням стратегії, пропозиції щодо внесення змін (оновлення) стратегії. Рада приймає рішення щодо внесення змін до стратегії на підставі пропозицій голови.

Технічний рівень управління і моніторингу виконує Комітет з управління впровадженням стратегії, який:

- забезпечує виконання завдань стратегії згідно затвердженого плану,
- здійснює моніторинг соціально-економічного стану громади за визначеними показниками,
- аналізує співвідношення основних соціально-економічних показників громади та зовнішнього середовища (області, країни, світу тощо),

- вивчає основні політичні, економічні, фінансові, соціальні, наукові, технологічні і т.д. тенденції, визначає їх впливи на громаду,
- формує пропозиції стратегічних сценаріїв в нових політичних, соціально-економічних умовах зовнішнього середовища,
- аналізує соціально-економічні тенденції найближчих конкурентів у порівнянні з показниками громади, аналізує загрози, які надходять від конкурентів,
- формує пропозиції змін до цілей і завдань, які необхідно вносити до стратегії як відповідь на виявлені нові загрози і можливості.

Управління процесом реалізації стратегії

Управління процесом реалізації стратегії розвитку Звенигородської міської громади проводиться за принципами єдності управління, персональної відповідальності, прозорості та поточної координації дій. Адміністрування процесу реалізації Стратегії та її Плану реалізації здійснюється виконавчим комітетом та відповідними структурними підрозділами ради.

З метою координації дій розпорядженням голови створюється постійно діючий Комітет з управління впровадженням Стратегії розвитку громади (далі – КУВ). До складу КУВ входять відповідальні за виконання завдань Стратегії розвитку та Плану її реалізації. Очолює КУВ перший заступник голови. Повний склад КУВ та персональна відповідальність за реалізацію завдань Стратегії розвитку громади визначається розпорядженням голови. КУВ збирається не рідше одного разу на квартал та виконує наступні функції:

- організовує взаємодію підрозділів виконавчих органів ради, органів державної влади, підприємств та установ громади в процесі реалізації Стратегії, програм та проектів розвитку громади.
- здійснює підготовку щорічних звітів про стан реалізації стратегічного плану, надає їх голові та презентує їх на останньому в році черговому пленарному засіданні ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню в мережі Інтернет.
- здійснює підготовку квартальних звітів про стан реалізації Стратегії розвитку громади, надає їх голові та презентує на засіданні виконкому.

Пропозиції щодо зміни основного тексту Стратегії розвитку громади розглядаються профільним відділом економічного розвитку та інвестицій, обговорюються на чергових та позачергових нарадах КУВ і виносяться на розгляд сесії Звенигородської міської ради один раз на рік (по необхідності, двічі на рік).

Процедура моніторингу стратегії

Головний сенс моніторингу полягає у виконанні двох взаємопов'язаних функцій – спостереження (відслідковування) та попередження. Відслідковування проводиться з метою виявлення відповідності наявного стану речей бажаному результату, а спостереження – з метою попередження небажаних наслідків.

Моніторинг Стратегії розвитку Звенигородської міської громади включає три рівні:

1) Моніторинг зовнішнього середовища розвитку громади. Базується на аналізі основних показників, що характеризують ситуацію в державі в цілому та Черкаській області, які є стратегічно важливими для громади. Підсумки підводяться один раз на рік та доводяться як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

2) Моніторинг процесу реалізації стратегії відповідно до наступних показників:

- обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на 1 мешканця (без трансфертів), грн.;
- обсяги фактичних поточних видатків місцевого бюджету на 1 мешканця, грн.;
- обсяги фактичних капітальних видатків (розвитку) місцевого бюджету на 1 мешканця, грн.;
- середня місячна заробітна плата, грн.;
- обсяг капітальних інвестицій;
- обсяг капітальних інвестицій у розрахунку на одну особу, грн.;
- обсяг прямих іноземних інвестицій в громаду (за наявності), тис. дол. США;
- обсяг залучених іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу, дол. США;
- загальний обсяг експорту (за наявності), тис. дол. США;

- кількість малих підприємств у розрахунку на 10 тис. наявного населення, од;
- кількість середніх підприємств у розрахунку на 10 тис. наявного населення, од;
- кількість великих підприємств у розрахунку на 10 тис. наявного населення, од;
- чисельність наявного населення на 1 січня, тис. осіб;
- охоплення дітей дошкільними навчальними закладами (міська місцевість), %;
- охоплення дітей дошкільними навчальними закладами (сільська місцевість), %;
- чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки, осіб;
- кількість зареєстрованих безробітних, осіб;
- кількість активно діючих громадських організацій, од.;
- частка довжини автошляхів з пошкодженим покриттям до загальної довжини автошляхів, км;
- середній бал за результатами ЗНО в школах громади, од.;
- кількість захворювань на хвороби системи кровообігу на 1000 населення, од.;
- кількість проектів, що фінансуються за рахунок коштів ДФРР, од.;
- кількість проектів, що фінансуються за рахунок отриманих грантів, МТД, од.;
- обсяги фактично отриманих коштів від грантів та МТД, тис. грн.(€; \$).

Звіт про виконання цієї частини моніторингу готується щорічно, як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

3) Моніторинг виконання проектів місцевого розвитку, що складають План реалізації стратегії. Оцінюється стан виконання кожного проекту та ступінь досягнення результатів, передбачених технічним завданням на проект.

Щопівроку (10 квітня і 10 серпня) відділ економічного розвитку та інвестицій направляє відповідальним за моніторинг виконання Стратегії розвитку та Плану її реалізації нагадування про необхідність надати піврічний моніторинговий звіт (за підсумками року і першого півріччя). До 15 числа зазначених місяців спеціалісти відділу економічного розвитку та інвестицій повинні одержати моніторингові звіти.

На підставі результатів моніторингу, один раз на рік спеціалісти відділу економічного розвитку та інвестицій виносять на чергове засідання Комітету з управління впровадженням стратегії проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх стратегічних цілях. Затверджений Комітетом з управління впровадженням стратегії аналіз фінансових потреб надається до депутатської комісії з питань з питань планування, фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, промисловості та підприємництва для урахування під час розробки проекту бюджету на наступний рік.